

ŠIBENSKI LIST

ORGAN SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA KOTARA ŠIBENIK

BRJ 342 — GOD. VIII.

ŠIBENIK, 1. TRAVNJA 1959.

IZLAZI SVAKE SRIJEDE

Uz 40-godišnjicu KPJ i SKOJ-a

Pripreme za proslavu u završnoj fazi

U povodu 40-godišnjice osnivanja KPJ i SKOJ-a Kotarski komitet SK Šibenik nastavlja sa skupljanjem materijala, dokumenta, fotografija kao i sjećanja svih onih lica, čija su imena tijekom poveznice za razvoj radničkog pokreta i Komunističke partije na području našeg kotara. Pored toga nedavno je završen i elaborat koji je izradila komisija za historiju, koja djeluje pri Kotarskom komitetu SK Šibenik. U tom elab-

boratu se hronološkim redom nižu događaji iz historijske borbe radničke klase Šibenika i ostalih općina ovoga kraja. Sav taj skupljen materijal poslužit će za osnivanje Muzeja Narodne revolucije kao i za pokretnu izložbu koja će 19. travnja ove godine biti otvorena u Šibeniku. Kao što smo ranije javili ta će izložba obići sve općinske centre šibenskog kotara u toku ove godine.

Donesen program proslave u Kistanjama

Kao što je već javljeno izrađen je Program za proslavu 40-godišnjice KPJ i SKOJ-a za područje općine Kistanje. Taj se program upravo ovih dana proučava u svim osnovnim organizacijama SK. Kod svih masovnih organizacija i njihovog članstva vlada velik interes za ovu jubilarnu proslavu.

U okviru proslave ovih dana u Kistanjama su gostovali pripadnici JNA benkovačkog garnizona,

koji su tom prilikom izveli vrlo uspjele i dobro pripremljene usmene novine, popraćene dijaprojektorom iz Revolucionarne prošlosti KPJ. Ovaj filmski prikaz ostavio je dubok utisak kod svih prisutnih, koji su do posljednjeg mjesta ispunili salu kina »Krk«. U toku ovog mjeseca predviđa se gostovanje grupe šibenskih novinara koji će prirediti usmene novine u Ivoševcima i Đevrskama. BP

Savjetovanje Udruženja elektrodistributerskih poduzeća

U Vodicama je početkom prošlog tjedna održano savjetovanje Udruženja elektrodistributerskih poduzeća Hrvatske, kome su prisustvovali predstavnici Instituta za elektroprivrednu NRH, Elektro-zajednice i Elektroopkrbe Hrvatske, te direktori električnih poduzeća sa područja naše Republike. Na tom savjetovanju, koje je trajalo tri dana, raspravljalo se, po-

red nove tarifne politike u distributerskim električnim poduzećima i o nomenklaturi radnih mjesta u istim poduzećima, zatim o izvršnim investicijama od 1955. do danas, o usavršavanju stručnih kadrova u distribuciji, o korištenju električne energije, te o priključenju sela na distributersku električnu mrežu.

OSNOVAN ODBOR ZA PROSLAVU 40-GODIŠNJICE KPJ i SKOJ-a ZA OPĆINU TIJESNO

U svim mjestima na općini Tijesno vrše se pripreme za proslavu 40-godišnjice KPJ. Nedavno je osnovan odbor za organizaciju proslave. U svim mjestima će se održati proslave, dok će se u Tijesnom održati festival, na kojem će učestvovati sve kulturno-umjetničke grupe, sa područja ove općine. (F)

SKUPŠTINA GRADEVINARA HRVATSKE

U Šibeniku će se 9. i 10. svibnja ove godine održati godišnja skupština Društva građevinara Hrvatske, na kojoj će se raspraviti problemi građevinske izgradnje i mogućnosti primjene aluminija u građevinarstvu. Za vrijeme održavanja skupštine otvorit će se izložba građevinske djelatnosti Šibenika od 1945. — 1948.

Uskoro odlazak I. omladinske brigade na Autoput

I. omladinska radna brigada šibenskog kotara »Zdravko Begov« odlazi na gradnju Autoputa 20. travnja. Ova brigada bit će isključivo sastavljena od seoske omladine. Pored ove, u toku godine krenut će na saveznu radnu akciju još dvije brigade sa našeg kotara. Tako je zaključeno da 1. lipnja krene na put omladinska radna brigada »Miro Višić«, a 25. srpnja omladinska radna brigada »Slobodan Macura«. Ovu će brigadu sačinjavati radnička i srednjoškolska omladina.

Svečanost u službi kampanje

U svijetu vladaju neke opće priznate norme ophođenja među ljudima za svaku priliku. Zna se, na primjer, kako će se vladati domaćin kad mu dođu u posjet prijatelji i znanci. Ako se grupa uzvanika pozove u kuću zajedničkog prijatelja, da proslavi neki njegov praznik, onda i za takvu priliku postoje neka osnovna pravila ponašanja. Gosti će na prvom mjestu ukazati potrebnu pažnju domaćinovu prazniku. Podrede li oni taj obzir nekoj drugoj temi, stanu li ogovarati neko treće lice, bit će to prije svega odsustvo potrebne pažnje prema domaćinu. Ovdje je riječ upravo o takvim gostima.

Dogodilo se prošlih dana. Domaćin je bila NR Madžarska. Gosti: Ču De, potpredsjednik KP Kine, Ivan Mihajlov član Politburoa KP Bugarske, Vaclav Kopecki, član Politburoa KP Čehoslovačke i drugi. Svečanost: proslava 40-godišnjice Madžarske sovjetske republike. U pitanju nije bila sasvim obična svečanost. Događaji, koji su se martovskih dana 1919. godine odigrali u Madžarskoj, ispisali su svijetle stranice madžarskog i međunarodnog radničkog pokreta. Za učesnike proslave kao i za pozvane goste bila je to prilika, da se podsjetite na sve one burne dane koji su prethodili tom historijskom događaju, na dane koji su obilježili prve korake jedne socijalističke republike. Drugim riječima događaji, koji su vezani za ovu godišnjicu toliko su brojni, da sigurno ni

jedna pozdravna riječ ne može dovoljno ocrtati njihov značaj. Naše li se ipak prilikom takvog jednog pozdrava mjesta za napad na socijalističku Jugoslaviju, onda se zaključak nameće sam od sebe: govornik nije toliko stalo do proslave, koliko do toga, da ovu može koristiti za ciljeve kampanje.

Zbog toga se moglo desiti da kineski predstavnik Ču De, pošto se osvrnuo na značaj Madžarske sovjetske republike, o djednom učini skok za skoro četiri decenija, pa se zaustavlja na oktobarskim događajima u Madžarskoj 1956., koje ova-ko ocjenjuje: »U kontrarevolucionarnoj pobuni jugoslavenski revizionisti slijedili su imperijaliste — prihvatili su ulogu provokatora i intervencionista«. I neki drugi delegati poput njegove pokazuju akrobatske sposobnosti za velike vremenske skokove, služeći se već toliko puta izrečenim, otrcanim i klevetničkim frazama. Albanski predstavnik Spiro Koleka dosljedan je rječniku i tonu svog pretpostavljenog Enver Hodže, o čemu svjedoče i ove riječi: »Neprijatelji madžarskog naroda su na čelu sa banditom Imre Nagynom, a uz pomoć američkih imperijalista i SKJ organizirali kontrarevoluciju oktobra 1956. godine, kako bi izbili iz ruku madžarskog naroda one tekovine, koje je uspio da stekne pod cijenu velikih žrtava«.

Na svaki način nije to prvi put, da se organizatori antijugoslavenske kampanje, na ovaj i slični način, na djelu odriču principa suradnje i odnosa u međunarodnom radničkom pokretu, koje je proklamirala Oktobarska revolucija, a koje je podržala i Madžarska sovjetska republika. I. K.

Češki delegat Vaclav Kopecki govori također o sličnim nastojanjima jugoslavenskih revizionista, a bugarski delegat Ivan Mihajlov smatra, da je proslava godišnjice Madžarske sovjetske republike organizirana zato, da bi on mogao kazati, da »naši narodi (misli se na bugarski i madžarski narod o. p.) mogu da zahvale Sovjetskom Savezu, našem velikom prijatelju i branitelju, za svoju slobodu, za nacionalnu nezavisnost i za uspjehe koje smo postigli u izgradnji socijalizma«.

Ovim primjerima nije zaista potreban neki poseban komentar. Oni sami za sebe dovoljno jasno govore kako su gosti shvatili poziv na jednu proslavu. Napadajući socijalističku Jugoslaviju, na neda-noj svečanosti u Madžarskoj, Ču De i ostali pokazali su na prvom mjestu odsustvo osnovne pažnje prema događajima, koji su se slavili i prema samom madžarskom narodu. Odgovornost zbog takvih ispada snose i domaćini — madžarski rukovodioci, pred kojima se tako »govoriljivi« gosti, ne bez razloga, osjećaju sasvim slobodni.

Na svaki način nije to prvi put, da se organizatori antijugoslavenske kampanje, na ovaj i slični način, na djelu odriču principa suradnje i odnosa u međunarodnom radničkom pokretu, koje je proklamirala Oktobarska revolucija, a koje je podržala i Madžarska sovjetska republika. I. K.

Događaji u tjednu

ŠIBENČANI DOČEKALI STAFETU IZVIDAČA

U petak navečer, oko 19 sati stigla je u naš grad štafeta izviđača i planinki, koja nosi pozdrave naroda Dalmacije IV. kongresu SKH. Stafetnu palicu primili su izviđači Šibenika od izviđača Splita u Rogoznici. Iako je za vrijeme kretanja štafete povremeno padala kiša, štafeta palica stigla je na Poljanu maršala Tita navrijeme. U ime naroda Šibenika nosioce štafete pozdravio je potpredsjednik NO kotara Miro Kuhač. Stafetna palica prenoćila je u izviđačkom logoru u parku ispred Narodne banke, zatim je nastavlila put prema Zadru. Šibenski izviđači nosili su štafetu palicu do Zadra, gdje su je, na samom ulazu u grad predali zadarskim izviđačima.

AKADEMIJA U ČAST OMLADINSKIH BRIGADA

U čast Dana omladinskih radnih brigada sinoć je u Narodnom kazalištu održana svečana akademija, na kojoj je nastupio omladinski zbor »Kola«, zatim folklorna grupa Centralnog omladinskog kulturno-umjetničkog društva, te vojna muzika. Prigodni referat pročitao je sekretar Kotarskog komiteta Narodne omladi Josip Grbelja. Na akademiji je predano odlikovanje ordena rada III. reda omladinskoj radnoj brigadi »Zdravko Begov«, koje je uručio predsjednik KK NO Stipe Baljak za dobro izvršene zadatke na gradnji Autoputa Ljubljana — Zagreb. Odlikovanje je primio komandant spomenute brigade Marko Knežević.

USVOJEN PERSPEKTIVNI PLAN RAZVOJA OPĆINE

Na jučerašnjim sjednicama obaju vijeća Narodnog odbora općine vijeća NO općine Šibenik usvojena je Odluka o perspektivnom planu razvoja privrede šibenske općine za razdoblje od 1957. do 1961. godine. Pored toga razmotrene su još neke odluke privrednog značaja. Opširan izvještaj objavit ćemo u slijedećem broju lista.

TRODNEVNI SEMINARI ZA ČLANOVE SK

Ovih dana završeni su trodnevni seminari koji su održavani na cijelom teritoriju šibenskog kotara, za članove općinskih komiteta SK i sekretare osnovnih organizacija SK. Na tim seminarima obradivani su Rezolucija i materijali sa VII kongresa SKJ, te neke aktuelne političke teme. U Šibeniku je održan seminar za općine Skradin, Primošten i Šibenik, u Drnišu za općine Oklaj i Drniš, u Kninu za općine Kistanje i Knin, a u Vodicama za općine Tijesno, Stankovci i Vodice.

IZRAĐENI PREDNACRTI TARIFNIH PRAVILNIKA

Na području šibenske općine u gotovo svim privrednim organizacijama završeni su prednacrti novih tarifnih pravilnika, koji su već dostavljeni na uvid komisijama za tarfne pravilnike koje djeluju pri Narodnom odboru općine i Općinskom sindikalnom vijeću. Prema obavještenjima kojima raspolažemo, gotovo sva poduzeća težila su ka povećanju tarifnih stavova, uzimajući pri tom u obzir povećanje produktivnosti rada kao i mogućnosti proširenja svojih postojećih pogona. Prednacrti tarifnih pravilnika nisu još dovršeni u tvornici lakih metala »Boris Kidrič« i tvornici gline i aluminija u Lozovcu.

Daljnja izgradnja komunalnog sistema

Jedan od osnovnih zadataka SSRN

Razgovor s drugom Antunom Biberom, tajnikom Glavnog odbora SSRNH

REDAKCIJA NIS-a OBRATILA SE TAJNIKU GLAVNOG ODBORA SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA HRVATSKE, DRUGU ANTUNU BIBERU I ZAMOLILA GA DA ODGOVORI NA NEKA PITANJA O AKTIVNOSTI ORGANIZACIJA SOCIJALISTIČKOG SAVEZA U HRVATSKOJ.

PITANJE: — Druže tajniče, koji zadaci stoje pred organizacijama Socijalistickog saveza radnog naroda Hrvatske?

ODGOVOR: — Obzirom na opći karakter zadataka, koje rješavaju organizacije Socijalistickog saveza, teško ih je dijeliti na važne ili nevažne, jer su oni takove prirode, da su svi važni. Ali i-pak se može izdvojiti i istaći neki od osnovnih zadataka kojima će organizacije u toku godine posvetiti naročitu pažnju.

Tu na prvo mjesto dolaze zadaci na daljnjem razvoju i produbljivanju socijalističke demokracije, koja radnom čovjeku omogućuje, da on do maksimuma razvije svoju stvaralačku inicijativu na svim područjima socijalističke izgradnje.

Stoga će organizacije Socijalistickog saveza naročitu pažnju poklanjati daljnjim izgradnji mehanizma društvenog upravljanja u komuni, a to znači dalje razvijati radničke savjete, zborove birača i druge samoupravne organe, jer kroz aktivnost u tim organima naši građani dolaze u mogućnost, da usmjeravaju čitavi tok našeg razvoja. Kod toga će se naročita pažnja posvetiti, da ti organi neprekidno usavršavaju svoj metod rada u cilju jačanja neposrednog utjecaja i kontrole birača. Na taj način uključit će se još širi krug građana u rješavanje raznih pitanja privrednog, komunalnog i društvenog života.

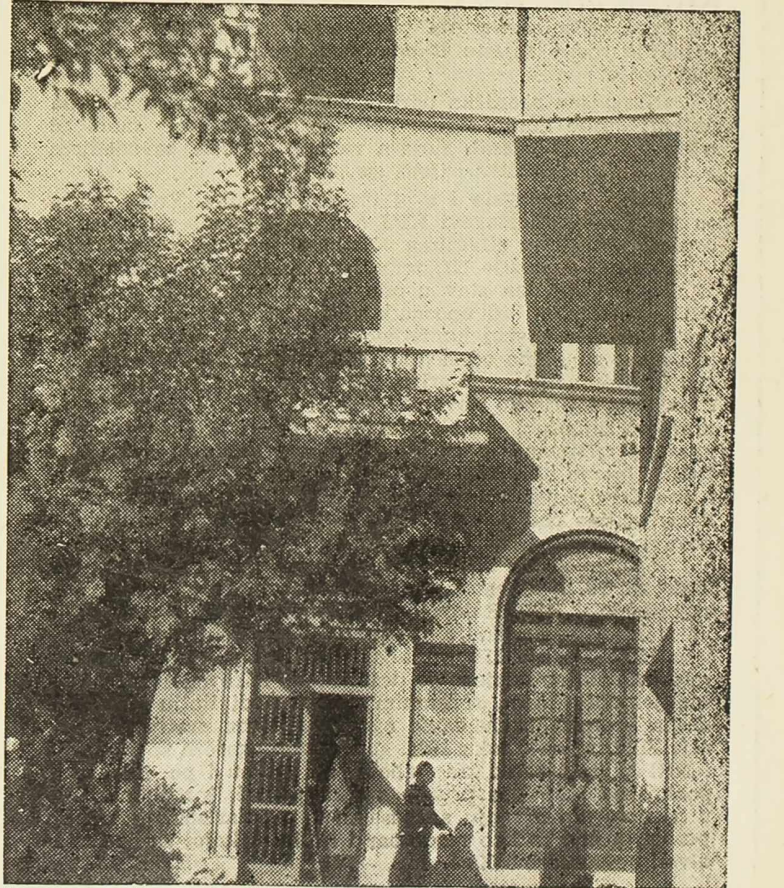
Organizacije Socijalistickog saveza na selu usmjerit će svoju aktivnost na neke osnovne probleme u vezi unapređenja poljoprivredne proizvodnje i jačanja socijalističkih društvenih odnosa na selu. Ta aktivnost bit će u prvom redu usmjerena na uključivanje što većeg broja poljoprivrednih proizvođača u kooperaciju s poljoprivrednim zadrugama u cilju modernizacije poljoprivredne proizvodnje i postizanja većih prinosa, primjenom raznih agrotehničkih mjera.

Osim iznijetih važnijih problema, organizacije Socijalistickog saveza vodit će i dalje brigu o svakodnevnim potrebama radnog čovjeka. Briga za odgoj djece, pomoć ženi radnici i niz drugih komunalnih problema bili su i ostaju u centru pažnje organizacije Socijalistickog saveza, bilo na selu, bilo u gradu.

Osim iznijetih važnijih problema, organizacije Socijalistickog saveza vodit će i dalje brigu o svakodnevnim potrebama radnog čovjeka. Briga za odgoj djece, pomoć ženi radnici i niz drugih komunalnih problema bili su i ostaju u centru pažnje organizacije Socijalistickog saveza, bilo na selu, bilo u gradu.

Osim iznijetih važnijih problema, organizacije Socijalistickog saveza vodit će i dalje brigu o svakodnevnim potrebama radnog čovjeka. Briga za odgoj djece, pomoć ženi radnici i niz drugih komunalnih problema bili su i ostaju u centru pažnje organizacije Socijalistickog saveza, bilo na selu, bilo u gradu.

Osim iznijetih važnijih problema, organizacije Socijalistickog saveza vodit će i dalje brigu o svakodnevnim potrebama radnog čovjeka. Briga za odgoj djece, pomoć ženi radnici i niz drugih komunalnih problema bili su i ostaju u centru pažnje organizacije Socijalistickog saveza, bilo na selu, bilo u gradu.

Šibenik: Komunalna banka

Uz 40 - godišnjicu KPJ i SKOJ-a

Vodičani su se podigli na ustanak 16. VII. 1941.

Čitavi Mjesni komitet KPJ-e Vodica, osim jednog člana, Marko Tomislava koji je bio bolestan, pošao je u ilegalnost dana 22. VI. 1941. godine. Kada je Njemačka napala SSSR, sa nama je pošao deset drugova iz Vodica koji su bili kompromitirani kao komunisti iz ranijih godina. Isto tako su pošli u šumu i rukovodeći drugovi iz Zatona i Tribunja. S njima smo održali sastanke i sporazumijevali se o tome kako izvršiti pripreme za ustanak koji smo očekivali. Formirali smo Vojno revolucionarni komitet sa zadatkom da izabere borbe sposobne za borbu, da koncentriraju oružje i napraviti raspored boraca na vojne jedinice i da raspodjeli oružje koje smo imali. Predviđali smo drugove, koji će biti komandiri i komesari i one koji će biti u vlasti kada je preuzmemo. U prvim danima smo pretpostavljali, da je SSSR toliko jak da ga Njemačka ne će tako iznenaditi niti da će uspjeti probiti njegovu granicu.

Vjerovalo se, da će prije izbiti revolucija u mnogim zemljama, pa čak i u Njemačkoj. Pod tom pretpostavkom jedne opće revolucije očekivali smo ustanak i u Jugoslaviji. U Mjesnom komitetu KPJ-e Vodica bili su tada slijedeći drugovi: Mićin Stanko, sekretar, a članovi Pamuković Kamilo, Španja Petar, Španja Ante, Marko Tomislav, Sprljan Vicko, Grurev Nikola i Vlahov Milo. U Vojno-revolucionarnom komitetu su bili trojica i to: Vlahov Milo, Petrov Alfons i Bereša Ivo. Osim toga, imali smo Rejžinski komitet pod kojim su pripadale organizacije KPJ Vodica, Zatona, Tribunja, Betine Prvić Luke i Šepurine. Taj se komitet sastao dva puta do 16. VII. Prvi put je donesena odluka da se izvrše sve pripreme za ustanak, a drugi put, da se pozovu u šumu svi borci koji su odlučili boriti se protiv okupatora i domaćih izdajnika.

Sesnaesti jula je bio crkveni praznik u Vodicama, pa su vjer-

nici išli uoči toga dana na Okit i tamo ostajali do jutra. Te večeri smo sazvali sastanak sa predviđenim borcima na tri mjesta u šumi i to: prvi vod od oko 50 boraca u Pamukovićev Gaj, Na određena mjesta došli su svi drugovi koji su bili pozvani, osim jednoga koji se razbolio. Na sastancima sa tim drugovima objasnili smo potrebu borbe protiv okupatora i domaćih izdajnika, pročitali lista koja smo odredili za komandire vodova i za desetare, te raspored boraca po desetinama. Dali smo im zadatak, da se ne udaljavaju iz sela, a da njihov desetar za njih ne zna, jer ne znamo kada ćemo ih pozvati pod oružje. Na tim sastancima nije bilo ni jednoga koji je odbijao poći u borbu. Bilo je pitanje samo o tome kada će se poći u borbu i da li će biti oružja i municije. Neki su nam tu otkrili da imaju oružja za kojeg ranije nismo znali.

Mnogi su izrazili želju da odmah ostanu u šumi, da se ne žele vratiti kući, Sutradan, tj. 16. VII, kada su se vratili kući, nastale su prave pripreme i neizvjesno očekivanje, kada će biti pozvani u borbu. Neprijatelj nije saznao za naše sastanke, premda je bilo među borcima dosta drugova koji nisu bili članovi KPJ-e, već samo dobri simpatizeri.

Milo Vlahov

PROMINA u Narodno-oslobodilačkom ratu

Pod rukovodstvom poznatog ustaškog krvnika Juce Rukavine održan je jedan sastanak 20. V. 1941. godine u Oklaju. Na taj sastanak bili su pozvani svi seoski glavari, lugari, lovci, kao i još neki ugledniji sa područja Promine. Ovakv sastanak imao je za cilj, da bi se pripremio teren ustašama za njihove zloglasne planove, uništenje Srba na teritoriju Promine. Nakon ovoga Jucina izlaganja nastala je tišina u sali, u kojoj se sastanak održavao. Mnogi su se sa sastanka digli i izašli napolje i na taj način otkazali poslušnost Paveliću i njegovim plaćenim agentima. Ovaj moment povlačenja Prominaca s ovako jednog sastanka uvelike je zabrinuo ustaše. Oni su polagali velike nade da im je na području Promine već stvoren teren za njihove planove. Oni su mislili lako i jednostavno obratiti se malobrojnim srpskim življem. To u prvom redu, a kasnije razumije se i s ostalim naprednim ljudima. Međutim, oni su se u tim svojim planovima prevarili, jer im je teren na području Promine, kao i u drugim krajevima naše zemlje, bio dosta klizav. Komunistička partija, iako je tada organizirana na principu ćelije, razvijala svoje djelovanje, čemu je postignut nevjerojatni uspjeh na razvijanju bratstva i jedinstva. Ustaški plan o pokolju Srba u Promini potpuno je razbit. Tako je teren Promine još u

prvim danima 1941. godine bio širom isprepleten mrežom Narodno-oslobodilačkog pokreta. Prvom polovinom 1942. godine postoje formirani Narodnooslobodilački odbori, koji su već tada preuzeli na sebe velike zadatke.

Prva i ozbiljna akcija od strane partizana izvršena je 7. jula 1942. godine. Akciju je izvršio bataljon »Bude Borjana«. U toj akciji zauzeto je neprijateljsko uporište u Oklaju i ubijen ustaški pukovnik fra Pavao Šilov. Zaplijenjena je velika količina oružja, municije i prehranbenih artikala. Partizani su odmah dijelili narodu prehranbene artikle, do kojih je u tom momentu bilo vrlo teško doći. Održan je jedan veliki zbor, kojem je prisustvovao narod Oklaja i okolnih sela.

Na zboru je govorio komandant bataljona Rade Bulat.

Ova akcija imala je velikog značaja za daljnji razvoj Narodno-oslobodilačke borbe. Plamen Narodnog ustanka brzo je zahvatio cijelu Prominu. Za daljnju borbu protiv okupatora i domaćih izdajnika formirane su dvije udarne grupe, jedna u Puljanima, a druga u Lukaru, koje su zadavale veliki udarac neprijatelju. Udarma grupa u Puljanima, kojoj su pripadali drugovi i iz još nekih sela, razoružala je jednu grupu domobrana u decembru 1942. god, kojom prilikom je zaplijenjeno 15 pušaka, 2500 metaka i nešto osta-

log materijala. Ova udarna grupa uništila je postrojenje u boksitnim rudnicima 1942. god. koji je za duže vrijeme bio onesposobljen. Članovi ove udarne grupe, skupa sa Prominskom - bukovačkom četom, vrše napad na domobranksku stanicu u Širitovcima, u kojoj akciji je ranjeno dva domobrana i zaplijenjena veća količina municije.

U okviru omladinske organizacije u Lukaru postojala je i udarna grupa. Ovoj omladinskoj udarnoj grupi pripadali su i neki omladinci iz Suknovaca (Kovačević Peko i drugi). Ova udarna grupa često je operirala skupa s omladinskim aktivom Vrbnika. Jednom prilikom u januaru 1943. godine imao se održati zajednički sastanak omladinskih aktiv Lukara i Vrbnika, radi daljnje akcije i suradnje. U to su naišli četnici. Svi su omladinci bili naoružani i prihvatili borbu. U akciji je ranjen omladinac Kovačević Peko, a jedan četnik je poginuo. Početkom drugog mjeseca 1943. godine omladinski aktiv sela Lukara kolektivno odlazi u partizane, gdje su u jednoj borbi sa četnicima nakon kraćeg vremena svi izgubljeni.

Okupator i njegove sluge teško su se mogli pomiriti sa situacijom, da nemaju utjecaja kod prominskog naroda, ali je sama činjenica i daljnji tok razvitka Narodno-oslobodilačke borbe potvrdila tu konstataciju.

M. Pokrovac

Poslije Obznane radnička klasa Jugoslavije ostala je bez svoje legalne partije, koja bi se za razliku od socijalne demokracije, iskreno i dosljedno borila za njene interese. Utjecaj na narodne mase, koji je KPJ u razdoblju 1919-1920. god. snažno vršila, gotovo je prestao njenim prelazom u ilegalnost. Uviđajući nemogućnost takve situacije, CK KPJ je na plenarnoj sjednici decembra 1922. god. donio odluku, da se u cilju uspostavljanja što boljeg dodira i povezivanja s narodnim masama, osnuje jedna legalna partijska organizacija, kojom će rukovoditi KPJ.

Ova odluka provedena je u život mjesec dana kasnije, kada se na poziv nekih partijskih aktivista sastala u Beogradu Zemaljska konferencija za osnivanje Nezavisne radničke partije Jugoslavije (13. i 14. I. 1923.). Konferenciji su prisustvovala 74 delegata iz čitave zemlje.

Organizatori konferencije pretpostavljali su, da će policija nastojati omesti njen rad. I doista, bez toga nije prošlo. Upravu za vrijeme glasanja za Statut i Program tek osnovane Nezavisne radničke partije Jugoslavije, u dvoranu u Kosojskoj ulici broj 39 banuli su žandari. Prvo su pokupili spise sa stola, a zatim počeli rastjerivati delegate. Ovi su uzalud protestirali, dokazujući da su vlasti odobrile sazivanje konferencije. Skupština je prekinula rad, a delegati su se razišli, ali kada su žandari ustanovili da stvarno postoji odobrenje vlasti za održavanje konferencije, ona je nastavila raditi. Rukovodstvo KPJ, pretpostavljajući da bi moglo doći do sličnih komplikacija, poduzelo je shodne korake već ranije. Moša Pijade je zajedno sa saradnicima izradio lažan zapisnik i plan rada skupštine, podešen tako da ni jedna formulacija nije bila u koliziji s postojećim zakonima. Originali tih dokumenata predani su vlastima, koje su na taj način stekle potpuno krivu sliku o pravom karakteru NRPJ.

Nakon žandarskog incidenta konferencija je, iako s manjim brojem delegata (neki nisu znali da se rad nastavlja), produžila sa zasjedanjem. Po svojim rezultatima ona je imala značaj kongresa. Donešen je Statut, Program, Akcioni program, Rezolucija o političkoj situaciji i Rezolucija o agrarnom pitanju. U uvodu Programa NRPJ kaže se o uzrocima, koji su doveli do njenog osnivanja slijedeće:

»Svesna ovoga svoga današnjeg preteškog položaja, svesna da bez organizovane političke borbe kroz svoju klasnu partiju ne može popravljati ni svoj težak položaj u sadaš-

Nezavisna radnička partija

nosti, niti s uspjehom raditi za konačno oslobođenje svoje od svake eksploatacije i za pobjedu socijalizma, radnička klasa Jugoslavije, na Zemaljskoj konferenciji, održanoj 13. i 14. januara 1922. godine u Beogradu stvorila je svoju Nezavisnu radničku partiju Jugoslavije... (Istorijski arhiv KPJ, tom II. str. 272).

Prva rečenica Statuta jasno definira karakter NRPJ i određuje njeno mjesto u odnosima između proletarijata i buržoazije.

»Nezavisna radnička partija Jugoslavije ima za cilj: da putem klasne borbe izvrši potpuno oslobođenje radničke klase i svih potištenih slojeva radnog naroda zavodećenjem socijalističkog društva.« (Isto, str. 284).

NRPJ je izdavala i svoj organ »Radnik«. Preko njega su popularizirani stavovi KPJ o nacionalnom, seljačkom i drugim aktualnim pitanjima. »Radnik« je pisao o tim stavovima naročito poslije III. zemaljske konferencije KPJ, koja je zauzela pravilan stav u odnosu na nacionalno pitanje. NRPJ je trebala biti upoznata s odlukama III. konferencije na svojoj zemaljskoj konferenciji, ali vlasti nisu dale svoj pristanak za njeno održavanje. Tada su odluke III. zemaljske konferencije popularizirane preko stupaca »Radnika«. Članstvo je primilo nove stavove KPJ o nacionalnom i agrarnom pitanju i osudio stavove desne frakcije. Taj novi kurs na rješavanje nacionalnog pitanja koji je usvojila i NRPJ, bio je vlastima razlog, da u julu 1924. god. zabrane njeno daljnje legalno djelovanje. List »Radnik« izlazio je do kraja godine pod promijenjenim i simboličnim imenom »Okovani radnik«.

U rukovodstvo NRPJ bili su u početku izabrani slabiji kadrovi. To se mnogo odrazilo na frakcijskoj borbi, koja se razbuktalala u KPJ. Rukovodstvo NRPJ je u toj borbi stajalo na strani desne frakcije, pružajući otpor Centralnom komitetu KPJ. Poslije III. zemaljske konferencije KPJ putem referenduma smijenjeno je desničarsko rukovodstvo NRPJ i zamijenjeno novim, spremnim da sprovedu liniju KPJ. Ali desna frakcija produžila je ogorčenu borbu protiv nove linije KPJ, pa se u toku 1924. god. razvio ogorčen spor u KPJ i NRPJ. No i pored tih slabosti, za godinu i po dana svog postojanja NRPJ je pružila veliku pomoć Partiji, naročito u njenom povezivanju s masama i populariziranju njenih parola, a posebno kao rezervoar i škola, u kojoj su se izgrađivali novi kadrovi KPJ.

S. Lj.

5 pitanja

Narodnom zastupniku Ing. Vinku Guherini, šefu odjela elektrotermije u TLM »Boris Kidrič«

1. S OBIZIROM DA STE NARODNI ZASTUPNIK I ŠEF SPOMENUTOG ODJELA, KAKO USPIJEVATE RJEŠAVATI ODREĐENE ZADATKE?

2. KAKVA JE PERSPEKTIVA INDUSTRIJE I ZANATSTVA U ŠIBENSKOJ KOMUNI?

3. POVEĆANJE INDUSTRIJSKE PROIZVODNJE ZAHITIJEVA ANALOGNO I POTREBAN BROJ STRUČNIH KADROVA. KAKO BI SE, PO VAŠEM MISLJENJU, U NAREDNOM PERIODU TO MOGLO RIJEŠITI?

4. ZBOG ČEGA JE DOŠLO DO IZRADE INVESTICIONOG PROGRAMA ZA REKONSTRUKCIJU I PROŠIRENJE TLM »BORIS KIDRIČ«.

5. KAKO SU SE ORGANI RADNIČKOG UPRAVLJANJA SNAŠLI U RJEŠAVANJU DOSADAŠNJE PROBLEMATIKE I KOJIM PITANJIMA ĆE SE DATI PRIORITET U 1959. GODINI.

1

— U ovakvom tempu razvitka proizvodnih snaga i cjelokupnog našeg društvenog sistema — mislim da je dan od 24 sata i suviše kratak, da bi čovjek mogao raditi sve ono što mu nalaze dužnost i nameće tempo društvenog razvoja. Ja lično malo teže usklađujem rad kao narodnog zastupnika sa stručnim radom, što uzrokuje ponegdje djelomična rješavanja pojedinih zadataka. Ako se uzme u obzir i to da narodni zastupnik obavezno mora da prati čitav društveni razvitak i da aktivno učestvuje u rješavanju postavljenih zadataka, onda je jasna prva rečenica ovog pitanja. Međutim, ja imam takovu struku (elektrotermija), koja se nalazi u razvoju i koja se u našoj zemlji počela naglo razvijati, tako da zahtijeva više napora u rješavanju njene primjene u našoj tvornici.

Ovdje moram napomenuti da se moj rad u svojstvu narodnog zastupnika uglavnom odvija u odborima i komisijama Sabora NRH, a manje među samim biračima. Tome ima više razloga. Jedan od osnovnih razloga takvog djelovanja jeste preopterećenost u društvu — političkom radu s jedne strane i pripremanje za sjednice odbora i komisija Sabora s druge strane. Ovdje ne bih htio govoriti o svim zaduženjima koja imam, samo podvlačim to da se u Šibeniku ne vodi dovoljno računa o tim problemima. Trebalo bi više pažnje posvetiti mladim kadrovima i njih osposobiti za odgovarajuće i određene dužnosti. Pored toga smatram, da u našoj komuni ne postoji potrebna koordinacija između organa narodne vlasti sa narodnim

zastupnicima Vijeća proizvođača Sabora, što u svakom slučaju čeka rad jednih i drugih.

2

— Privredna politika Šibenika je jasno odmah u prvim godinama poslije rata zacrtala razvoj industrije. U skladu sa privrednim razvitkom FNRJ u Šibeniku se počela naglo razvijati bazična industrija obojenih metala. Danas se nalazimo u završnoj fazi kompletiranja te industrije. Iako bazična industrija nije kompletirana, danas već možemo reći da je ona podignuta, a koja je osnova za stvaranje industrije finalnih proizvoda. Činjenica je da već u našoj komuni radi jedan pogon finalnih proizvoda u okviru TLM »Boris Kidrič«, koji će se uskoro odvojiti u samostalno poduzeće. Prema tome nakon završetka ključnih objekata, šibenska komuna ima odlične uslove za razvoj industrije finalnih proizvoda i zanatstva.

Danas se ne možemo složiti sa tempom razvoja u našoj komuni, odnosno sa njegovom stagnacijom. Politika razvitka zanatstva u komuni ide za stvaranjem zanatstva socijalističkog sektora, a ne privatnoga. Mišljenja sam da su već sazreli uvjeti za forsiranje razvijanje zanatskih usluga, a naročito servisa. Mi danas našeg i radnog čovjeka upućujemo na zanatske usluge kod privatnika, koji nabijaju cijene prema svom nahodstvu. Uslovi za razvoj te djelatnosti postoje, jer se Šibenik više ne može tretirati kao težački grad, već kao industrijski centar, koji te usluge traži.

3

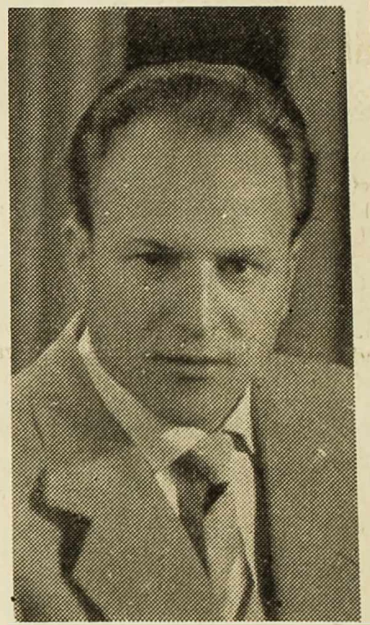
— U našoj komuni mnogo je bilo riječi o stvaranju i ospo-

sobljavanju stručnog kadra. To je jedno od vrlo važnih pitanja koje se ne može tako brzo riješiti, već koje se riješava godinama. Mišljenja sam da je naša komuna ovom pitanju poklonila naročitu pažnju, tako da se već danas vide određeni rezultati. Pored škola učenika u privredi, u ovoj školskoj godini počela je raditi i industrijska škola za obojenu metalurgiju. U Šibeniku djeluje srednja ekonomska škola kao redovna i večernja, a privredne organizacije su mnogo više pažnje posvetile angažiranju visoko i srednje stručnog kadra putem stipendiranja. Sama tvornica lakih metala danas ima 35 stipendista. Jedn od osnovnih problema u uzdizanju stručnog kadra u industrij obojenih metala riješilo je Radničko sveučilište. Naime, za već postojeće radnike u industriji, a koji nemaju kvalifikacija, organizirani su tečajevi za određena zanimanja. Te tečajeve treba stalno forsirati, jer uglavnom crpimo radnu snagu sa sela, a privredne organizacije bi trebalo povesti više računa o načinu stimuliranja radnika koji polože potrebnu kvalifikaciju a koju zahtijeva radno mjesto. Smatram, da će u narednim godinama obavezno doći do otvaranja tehničke škole metalurškog smjera u našem bazenu, jer će za to postojati svi uvjeti.

4

— Kada je bila završena montaža valjaonice traka, a time i cijele tvornice, osjetilo se da nam topli valjački stanovi kao i hladni nisu iskorišteni u dovoljnoj mjeri, jer su usko grlo proizvodnje predstavljale električno otporne peći, adustasti strojevi za valjaonicu traka i folija, te skladište gotove robe. Ovim investicionim programom, u čijoj sam izradi i sam učestvovao, uzeto je u obzir i povećanje asortimana aluminijskih polufabrikata zavisno o potrebama domaćeg i stranog tržišta. To povećanje asortimana i dobivanje kvaliteta se uglavnom odnosi na valjaonicu traka i folija. Za dobivanje tih kvaliteta odlučujuću ulogu igra u procesu proizvodnje fazno, međufazno i završno žarenje metala, što je i bilo razlogom predviđanja većeg broja elektro-otpornih peći.

Cjelokupna suma za ostvarenje tog programa iznosi oko milijardu i 120 milijuna dinara, koju će sumu TLM »Boris Kidrič« dobiti dugoročnim i srednjoročnim zajmovima. S obzirom da se u toj tvornici već uložilo oko 11,5 milijardi dinara i da je tvornica opterećena raznim plaćanjima zajednici, to će godišnje povećanje proizvodnje od 12580 tona na 19180 tona uz spomenuta sredstva ojačati tvornicu, a time i našu komunu. Ovakv zajam će se prema predviđenom planu koristiti u tri e-

tape, kako bi se što bolje i ravnomjernije odstranjivala uska grla proizvodnje.

5

— Organi radničkog upravljanja u našoj tvornici postoje tri godine. Kada se uporedi njihov rad u 1956. i 1957. u odnosu na 1958. godinu, lako se može uočiti veliki napredak. Mnogo teškoća u rukovodjenju sa tvorničkim organima radničkog upravljanja čini to, što se još uvijek u tvornici nije učvrstila organizacija rada, pa je više puta stvaralo zbrku oko kompetencija s jedne strane organa radničkog upravljanja i aparatata tvornice s druge strane. Predstavnic radnika, koji su birani u tim organima, shvatili su poslije trogodišnjeg iskustva da moraju više upoznat problematiku poduzeća, kako bi aktivno učestvovali u radu pojedinih organa radničkog upravljanja. Možemo konstatirati da su ti organi u 1958. godini sa dosta uspjeha rješavali postojeću problematiku tvornice.

U ovoj godini organi radničkog upravljanja imaju riješiti dosta odgovornih i složenih zadataka. Među najprioritetnije zadatke spadaju: platni sistem, jer postojeći ne odgovara uvjetima rada i mogućoj proizvodnji, zatim obračun plaćanja po jedinici proizvoda kako bi svaki radnik bio zainteresiran za veću proizvodnju i konačno — kadrovska pitanje. Ovo posljednje smatram neobično važnim, ne samo zbog toga što po strukturi radne snage (tvornica uglavnom regrutira radnu snagu sa sela), već i zbog toga da se postojeći stručni kadar što bolje iskoristi odnosno da se izvršioce postavi na ona radna mjesta na koja mogu odgovoriti po svojim stručnim i radnim sposobnostima.

kultura - prosvjeta - kultura - prosvjeta - kultura

U nedjelju počinje u Zadru

Drugi tjedan drame jadranskih kazališta

Šibensko kazalište otvara Tjedan

Tjedan drame jadranskih kazališta postaje, izgleda, tradicionalan. Na ovoj najjačoj manifestaciji suradnje jadranskih kazališta, koja sve više pokazuje svoje pozitivne rezultate, naći će se ove godine prvi put na okupu svi kazališni kolektivi s Jadrana, jer na prošlogodišnjem nije sudjelovalo dubrovačko kazalište. Tjedan je od dvostrukog značaja: on je s jedne strane smotra dostignuća ovih kazališta, a s druge radni sastanak, na kojem kazališni radnici izmjenjuju svoja iskustva, osvježavaju se novim utiscima, što se svakako pozitivno odražuje na njihov daljnji rad.

Ovogodišnji Tjedan, drugi po redu, održava se u Zadru od 5. do 12. ovog mjeseca. Kao i na prošlogodišnjem, i na ovom će prvi nastupiti ansambl šibenskog kazališta i to s »Pesmom«, dramatičnom Davičevog romana od Popovića i Milankova, a u režiji Arse Jovanovića iz Beograda i inscenaciji Miomira Denića, također iz Beograda. Dalji raspored Tjedna je slijedeći:

Cetvrtak, 9. IV. Narodno kazalište Ivan Zajca Rijeka izvodi »Prometeja« od Marijana Matkovića. Redatelj: Leo Tomašić; scenograf: Dorian Sokolić.

Petak, 10. IV. Narodno kazalište Dubrovnik izvodi »Doživljaje Nikolettine Bursaća« od Copic-Dedića. Redatelj: Minja Dedić k. g.; scenograf: Milovan Stanić.

Subota, 11. IV. Narodno kazalište Zadar izvodi »Romeo i Julija« od Shakespearea. Redatelj: Miro Marotti; scenograf: Zdenko Venturini.

Nedjelja, 12. IV. Predaja II. tjedna drame jadranskih kazališta, a zatim koncert Gradske filharmonije i zbora RKUD »Zoranić«.

Osim predstava, bit će održano i jedno Veće jugoslavenske revolucionarne poezije, na kojem će recitirati članovi jadranskih kazališta, a bit će otvorena i izložba »Fotografija u službi kaza-

književnik iz Zagreba, Pero Budak, direktor Zagrebačkog dramskog kazališta, dok će peti član biti jedan od slovenačkih kazališnih radnika.

Šibensko kazalište odlazi na Tjedan, između ostalog, i s zadatkom da brani i potvrdi afirmaciju i ugled kojeg je postigao na prošlogodišnjem Tjednu u Rijeci, kada je sve iznenadio odličnom predstavom »Mande« i, osim priznanja, pobrao dvije nagrade i tri pohvala. Kolikogod, s obzirom na jaku konkurenciju i očitu ozbiljnost s kojom svi kolektivni dolaze na Tjedan, to bilo teško, nadamo se da će ipak pokazati da uspjeh na I. tjednu nije bio slučajaj, već rezultat jednog marljivog i vrijednog kolektiva, koji je kadar da u svojim ostvarenjima dostigne visoki umjetnički nivo.

Premijera u Narodnom kazalištu

„PESMA“

Kod adaptacije prozih djela za kazalište pojavljuju se najrazličitija mišljenja na relaciji djelo — dramatizacija. Za kazališnog gledaoca, držimo, da to ne bi trebalo predstavljati problem. Bitno je koliko ono što se daje ima svojstva djela koje se može prikazivati na pozornici.

Dramatizacija Davičevog romana »Pesma«, koju su izvršili Popović i Milankov, gledali smo predprošle nedjelje na sceni šibenskog kazališta kao šestu premijeru ove sezone. Dramatizacija ima sve osobine dobre i zanimljive drame. U njoj je jako izražena dramatika događaja koje tretira. Radnja je čvrsto povezana i logično se odvija. Dijelag sažet i živ. Ima i akcije, ali koja nije nužna za držanje ili oživljavanje interesa publike, jer je čitav komad tako tempiran, da pažnja publike iz slike raste i nikad ne popušta. Nekome bi moglo zasmetati što ima dosta promjena, ali su ove tako brze, kratke i funkcionalne da nimalo ne narušavaju pažnju.

Ono što je bilo najljepše na premijeri, to je bio nesumnjivo doživljaj samog sadržaja komada, u kojem se radi jednostavnije rečeno — o jednoj akciji jedne ilegalne partijske ćelije u okupiranom Beogradu i jednoj ljubavi nekompromisnog skojevca Mice i Ane, žene koja je dotada bitisala u sjeni pjesnika Vekovića, akademika.

Pored toga, izvedba je bila — kulturna. Članovi našeg kazališta, vođeni režiserom-gostom Arsom Jovanovićem, dali su predstavu koja se može bilježiti u uspjehe teatra, ako ni zbog čega drugog, a ono zbog toga što je jedan dobar tekst nije nigdje oslabljen do tolike mjere, da bi se osjećala neka odgovornost prema autoru. A postojali su i drugi kvaliteti.

To je zasluga, svakako, redatelja, koji je uspio jednostavno i nenametljivo rješavati ona mjesta gdje je moglo »zaskripati«.

Prema riječima samog intermeta nezahvalnu i tešku ulogu Vekovića kreirao je Krešo Zorić, čija je pojava odgovarala li-

ku i koji je bio u prvoj slici s Anom svakako bolji nego u drugoj s Mićom, kad Veković donosi odluku u svojoj samostalnoj akciji.

Miću, centralnu ličnost komada, igrao je dobro Zvonko Lepetić, koji je s I. Ivezićem i S. Đorđevićem, kao Petrom i Đorđem — članovima partijske ćelije, ostvario nekoliko interesantnih i živih scena s partijskih sastanaka, gdje su Ivezić i Đorđević dali individualizirane likove.

Ana je bila Radmila Mirković, koja je umjela i scenu s monologom učiniti interesantnom i napetom.

U ostalim, za komad, manje značajnim ulogama Klauza, Saše, Njemačkog vojnika i Stražara nastupili su A. Balin, Vikica Ivezić, Z. Stefanac i A. Drutter.

Scenografija, izrađena po nacrtima beogradskog scenografa Miomira Denića, oslobodila je radnju u komadu, a, s druge strane, impresivno dočarala ambijente koji su se često mijenjali.

C. VID

Repertoar šibenskih kina u naredna tri mjeseca

U proljetnim mjesecima ove godine gledat ćemo četiri domaća filma. Bit će prije svega prikazan prvi domaći film u cinemascopeu »4 kilometra na sat«, koji je satira na život jedne predratne palanke, zatim, također cinemascope »Vlak bez voznog reda«, poznatiji pod imenom »Zemlja«, koji je zbog navodnih kvaliteta izabran da zastupa našu kinematografiju na ovogodišnjem festivalu u Cannesu. Još ćemo gledati film iz savremenog života »Potraži Vandu Kos« i »Mali čovjek«, u kojem su protagonisti Rade Marković i Mira Stupica.

Američka kinematografija je u repertoaru ovog tromjeseca najjače zastupana, i to uglavnom sa filmovima u cinemascopeu. Već početkom aprila gledat ćemo film o poznatoj američkoj glumačkoj porodici Booth »Princ glumaca« s Richardom Burtonom u glavnoj ulozi. U revijskom filmu »Troje za reviju« igra Betty Grable. Poznata predratna filmska bajka »Čarobnjak iz Oza« s Judy Garland poslije dvadesetak godina bit će ponovo na platnu kina »Tesla«. Svega dva westerna u tri mjeseca bit će sigurno nedovoljno za ljubitelje ovog žanra. To su »Visoki jahčač« s Randolphom Scott i odlični »Najbrži revolveraš pobjeđuje« s Glennom Ford i Brodericom Crawford. »Žed za životom« je film o životu slavnog slikara Vincenta van Gogha, kojeg tumači Kirk Douglas. U »Čovjeku u sivom odijelu« igra dobra glumačka trojka: Gregory Peck, Jennifer Jones i Frederick March. U ekranizaciji romana »Dobar dan, tugo« F. Sagan glavnu ulogu igra Deborah Kerr. Slavnog tenora Maria Lanzu slušat ćemo u filmovanoj opereti »Princ student«. Napokon ćemo gledati i veliki predsmrtni spektakl Michaela Todda »Put oko svijeta za 80 dana« po romanu Julesa Vernea, u kojem igra čitava galerija poznatih zvijezda.

»Prekinuta melodija« je muzički film s Glennom Ford i Eleanor Parker. Drugu filmsku adaptaciju Bromfieldovog romana »Kiše dolaze«, koju ćemo gledati režirao je slavni Jean Negulesco, a glavne uloge tumače Lana Turner, Richard Burton i Fred Mac Murray. U kriminalnom filmu o borbi s trgovcima opojnih droga »Interpol« vidjet ćemo Victora Mature, Anitu Ekberg i Trevorda Howarda. »Dobro jutro, gospodice Dow« je film o životu jedne učiteljice, koju igra Jennifer Jones. Možda će se netko veseliti ponovnom prikazivanju prije desetak godina vrlo popularnog filma Esther Williams »Bal na vodi«. Ponovo će se prikazivati odličan predratni film po poznatom romanu Vicky Baum »Grand Hotel«, u kojem igraju velike zvijezde Greta Garbo, Joan Crawford, John i Lionel Barrymore i Wallace Berru. Kinoteka će prikazati film »Haidi« s nekad najpopularnijim djetetom Shirley Temple.

Od talijanskih filmova, koje ćemo gledati, spomenut ćemo na prvom mjestu film u dva dijela »Rat i mir« po velikom romanu Lava Tolstoja, s protagonistima Audrey Hepburn, Mell Ferer, Henry Honda i Vittorio Gasman. »Svjetlosti varietea« morao bi biti vrijedno ostvarenje, kad se uzme u obzir da je scenario napisao Federico Fellini, režirao ga Alberto Latuada, a igraju Carla del Poggio i John Kitzmiller, junak »Doline mira« Alidu Valli ćemo ponovo gledati u drami »Kriku«, a velikog komičara Totoa u komediji »Moj drugi otac«. Na kraju spomenimo dokumentarni film o životu u Peruu »Carstvo sunca«.

Francuska kinematografija bit će zastupljena sa ovim filmovima: »Svi me mogu ubiti«, kriminalni film s Eleonorom Rossi Drago i Anouk Aimee, zatim »Crni dosije«, kriminalno — socijalni film poznatog Andre Cayattea, revijski film »Folies Berger« s Eddie Constantine i Zizi Jeanmaire i »Bilježnica majora Thompsona« po poznatom satiričnom romanu Daninosa s Martiné Carol. Spomenimo ovdje i dva filma u jugoslavensko — francuskoj kooperaciji: »Mhallo strogov«, po romanu »Carev glasnik«, Julesa Vernea i »Gubihah«, film iz života Cigana i francusko — španjolski »Glavna ulica«, koji je nagrađen s Grand Prix u Veneciji 1956., a kojeg je režirao slavni Bardem.

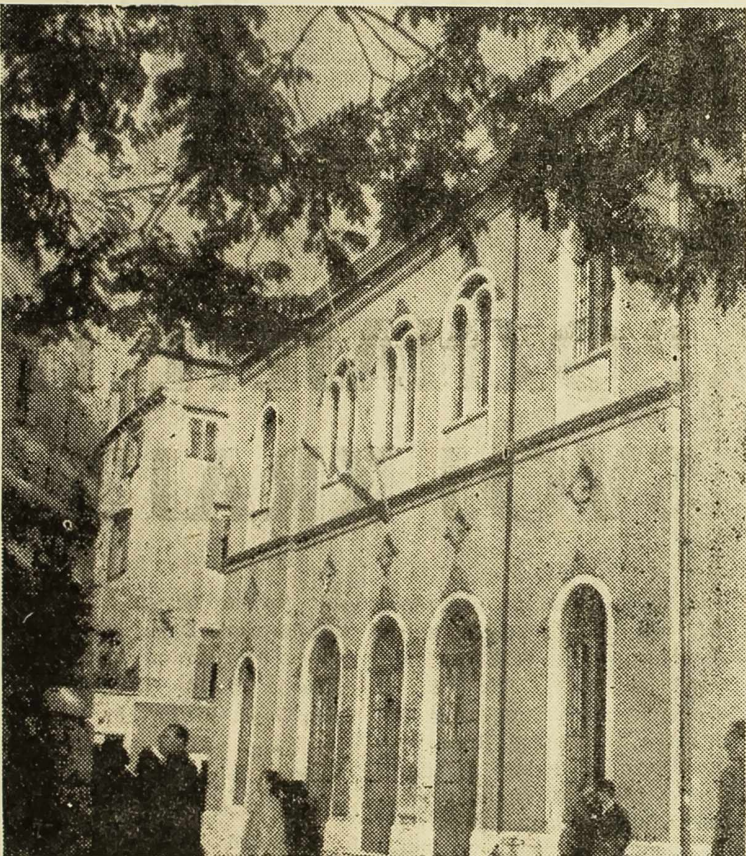
Od engleskih filmova bit će prikazani samo »Richard III« po Shakespearovoj drami s Laurenceom Olivier u naslovnoj ulozi i »Čovjek koji je volio rikoke« u kojem poznata balerina Moira Shearer pokazuje i svoje glumačke sposobnosti. Dva filma ćemo gledati i iz sovjetske kinematografije, i to ljubavnu dramu iz Revolucije »Četdeset i prvih« i film iz prošlog rata »U rovovima Staljingrada«.

Tromjesečni repertoar naših kina nadopunit će meksikanski film »Pobuna vješanih« po romanu B. Travena, u kojem ćemo poslije dužeg vremena gledati Pedra Armendarisa, zatim kineski film »Majka«, japanski »Godzila, morsko čudovište«, koji je protest protiv atomske bombe i talijansko — japanski Madame Butterfly, prenesena na platno slavna Puccinijeva opera.

-b-

AKTIVNOST DRUŠTVA »NASA DJECA«

Društvo »Naša djeca« osnovne organizacije »Skopinac« priredilo je prošlog tjedna u prostorijama Kazališta lutaka priredbu s programom. U programu je učestvovala dramska grupa IV. osnovne škole i folklorna grupa Učiteljske škole.

Šibenik: Narodno kazalište

Ponedjeljak, 6. IV. Karlovačko kazalište izvodi »Ledu« od Miroslava Krleža. Redatelj: Slavko Midžor; scenograf: Sava Simončić.

Utorak, 7. IV. Istarsko narodno kazalište Pula izvodi »Silazak Orfeja« od Tennessee Williamsa. Redatelj: Vladimir Vukmirović k. g.; scenograf: Zoran Sandorov.

Srijeda, 8. IV. Narodno kazalište Split izvodi »Gospodu Glembajeve« od Miroslava Krleža. Redatelj: Tito Strozzi k. g.; scenograf: Rudolf Bunk.

lišta. Za vrijeme Tjedna bit će priredena i savjetovanja članova jadranskih kazališta, na kojima će ovi izmijeniti svoja iskustva.

I ove godine će najbolja ostvarenja biti nagrađena. Dodijeliti će se jedna nagrada za režiju i jedna za najbolje scenografsko ostvarenje, zatim četiri nagrade za muške i četiri za ženske uloge. Ocjenjivački žiri bit će uglavnom u istom sastavu kao i na prošlogodišnjem Tjednu: Dušan Matić, rektor Akademije za pozorišnu umjetnost u Beogradu, Marijan Matković, književnik iz Zagreba, Ranko Marinković,

klusom predavanja iz sektora tehničkih dostignuća modernog doba. Prvo njegovo predavanje bilo je na temu »Raketni i reaktivni pogon«, dok će večeras govoriti o »Putu u svemir i mogućnostima čovjeka«. Treće predavanje iz ovog ciklusa, koje će biti održano narednih dana, imat će naslov »Raketa na nuklearni pogon«. U toku ovog mjeseca Narodno sveučilište namjerava organizirati jedno književno veče uz sudjelovanje književnika Vladana Desnice i još nekih, a zatim niz predavanja sa područja odgoja djece i odraslih.

Aktivnost Narodnog sveučilišta

Šibensko Narodno sveučilište pojačalo je u posljednje vrijeme svoju aktivnost, koja je zasad uglavnom svedena na predavačku djelatnost. Nakon vrlo uspješnih usmenih novina »Zadarske revije« u organizaciji pododpora Matice Hrvatske u Zadru i predavanja kustosa Gradske muzeja u Šibeniku Bože Dulbića, mladi student filozofije Ivo Brešan održao je nedavno dva svoja predavanja: »Suština božanstva« i »Umjetnost kao istina života«. Ing. Vatroslav Grubišić, člana upravnog odbora Astronautičkog društva Hrvatske započeo je sa svojim ci-

film od srijede do srijede

Željezničar

TALIJANSKI FILM. REŽIJA: PIETRO GERMI

Ono što karakterizira vrijedniji dio talijanske poslijeratne kinematografije jest postavljanje u prvi plan malog, običnog čovjeka, kojeg susrećemo na svakom koraku, a kojeg i ne primjećujemo, toliko je običan i neinteresantan. Ali svaki od njih nosi u sebi svoje brige i radosti, svaki je za sebe centar svijeta i zbivanja i sukobi, koji se odvijaju u svakom od njih pogledani izbliza nose u sebi elemente, koji su kadri da izrastaju u istinsku dramu. Obitelj Andreje u »Željezničaru« je obična obitelj, kakvih ima na hiljade u velikom gradu. On upravlja vlakom, voli da popije koju čašicu, svojom zaradom osigurava obitelji kakvu takvu egzistenciju i smatra da je time iscrpljena njegova obaveza i odgovornost prema njoj. Ali sve uvijek ne ide kako bi trebalo. Kći ostaje u drugom stanju s čovjekom kojeg ne voli, a stariji sin upada u loše društvo i nalazi se na rubu kriminala. Andreja se iznenada, nespreman i nedorastao, nađe u centru teških konflikata. I sada sve ide nibrdno. Sve nam ove događaje priča mali Sandro, onako kako ih vidi i shvaća njegova dječja psiha, priča nam živo, neposredno i iskreno, kako to samo dijete može. I mi živimo od početka do kraja s onim što se događa na platnu. Toliko je to neposredno, da nam na momente izgleda da lično sudjelujemo u drami koja se zbiva u Andrejinoj obitelji. Velik je bio doživljaj gledanje ovog filma i više su nego zaslužena brojna priznanja koja je dobio na raznim festivalima. Možemo samo poželjeti više ovakvih filmova i ovakvih doživljaja.

Bijelo pero

AMERIČKI FILM. REŽIJA: ROBERT WIESE

Ono što westernne čini filmovima tempa i akcije jest neizbježna borba između negativnih i pozitivnih. Nosioci negativnog su vrlo često nesretni Indijanci, koji su gotovo uvijek prikazani kao divlji i krvožedni ratnici, kojima je najveći užitak skalpirati bijelca. To što su oni ustvari uzurpirani od došljaka bijelaca, koji ih hoće milom ili silom da potisnu s njihovog, izgleda nije mnogo važno. Ako oni mirno napuste svoja ognjišta i otsele na jug, sjever, istok ili zapad, odakle će ih poslije nekog vremena opet netko tjerati, onda su oni »dobri« i »miroljubivi«. Ali, ako se drže svoga, onda su to »divljaci«, koje treba uništiti i tada prisustvujemo prizorima u kojima oni masovno ginu, ni krivi ni dužni. Ipak ovi filmovi, hotimice ili ne, služe kao prikaz tragedije jedne čitave rase, koja je osuđena na izumiranje.

U filmu »Bijelo pero« svi su »dobri«. Radi se samo o tome da li će i plemo Šajena kapitulirati i odseliti ili će se boriti do neminovnog istrebljenja. Ali njegov poglavica je »mudar« i »častan« i on potpisuje ugovor s bijelcima, koji je ustvari uzmak pred silom. I sve je u redu, jedino situaciju nešto kompliciraju Mali Kojot i Divlji Mustang, kojima se ne napušta zemlja na kojoj su rođeni. Ali oni ginu i »pravda« je zadovoljena. Neuvjerljivo, lažno, žalosno i — vrlo dosadno.

Brod koji je umro od stida

ENGLJSKI FILM. REŽIJA: BASIL DEARDEN

Brod heroj u ratu služi poslije rata za prijevoz krijumčarene robe, vrši sve priljavije poslove, da bi na kraju, kad se u tome prekaradaši, otkazao poslušnost i radije »umro« od stida, nego i dalje »živio« nečasnim životom. On, dakle, ima dušu, a davanje stvarima ljudske kvalitete služi obično kao ogledalo, koje odražava ljudske slabosti ili vrline na jedan neumoljivi i, može se reći, fatalistički način. U ovom slučaju brod točno registrira osjećaje njegovog komandanta u ratu i miru, koji živi i propada skupa s njim. Ideja filma je svakako zanimljiva, sam film je rađen očito bez nekih naročitih pretenzija, osim da se gledaoca drži od početka do kraja u napetosti. Zato je tempo dosta živ, ima priličan broj scena, koje bi trebale biti uzbudljive, od kojih spomenimo vrlo vješto snimljene scene na uzburkanom moru, gluma je zadovoljavajuća. Sve u svemu — gledali smo ga s priličnim interesom, a to je dovoljno.

- b -

Novosti iz naših općina

Savjetovanje o turizmu

Pripreme su u toku

U petak 27. ožujka u prostorijama Trgovinske komore kotara održan je sastanak predstavnika NO kotara i općine Šibenik, zatim turističkih organizacija i predstavnika trgovačkih i ugostiteljskih poduzeća Šibenika. Na ovom sastanku, koji je organizirao Sekretarijat za privredu NO šibenske općine, raspravljalo se o pripremanju za ovu turističku sezonu.

U diskusiji, u kojoj su učestvovali predstavnici turističkih društava, ugostiteljskih i trgovačkih poduzeća, raspravljano je pitanje smještaja gostiju u ovoj sezoni, zatim kompletiranje opreme u ugostiteljskim poduzećima, cijene pansiona, pitanje smještaja gostiju u kućnoj radinosti, problemima saobraćaja i snabdjevenosti trgovačke mreže. Pitanje prolaznih gostiju bit će ove godine konačno riješeno. Sadašnja zgrada Ferijalnog saveza, koja se sada nalazi u izgradnji,

moći će već ove godine posjedovati 70-80 ležaja. Dnevni pansion koštat će oko 300 dinara. Prema izvještaju predstavnika »Putnika« dosad je prijavljen dolazak oko 30 grupa domaćih i stranih gostiju, što je bilo uslovljeno dobro izvedenom propagandom. Zbog nedostatka ležaja na slapovima Krke »Putnik« nije mogao udovoljiti brojnim zahtjevima turista da bi 10-15 dana mogli provesti na ovom turističkom punktu. U domaćoj radinosti bit će izvršena kategorizacija ležaja. Taj posao u Šibeniku preuzet će »Putnik«, a u Zlarinu ugostiteljsko poduzeće »Jadrija«, dok će u ostalim primorskim mjestima šibenske općine brigu o tome preuzeti turistička društva. Što se tiče boravišne takse ona će u Šibeniku iznositi 50 dinara po osobi unutar sezone, a 20 van sezone, dok će u ostalim mjestima boravišna taksa iznositi 40 odnosno 10 dinara.

»NA TRNU I KAMENU« U PRVIĆ ŠEPURINI

U ovoj rekordnoj sezoni šibensko Narodno kazalište u nedjelju, 29. ožujka o.g. izvelo je svoju 111 predstavu gostovanjem u Prvić Šepurini sa Budakovim djelom »Na trnu i kamenu«. To je po redu deseta izvedba ovog djela, od kojih je devet prikazano u Šibeniku i u Šepurini je publika primila ovu komediju vrlo dobro. Na završetku predstave publika je dugotrajnim aplauzom nagradila izvođače. Bilo je preko 300 gledalaca. AD

»KORNAT ČE DOBITI NOVU PRODAVAONICU

Uskoro će započeti radovi na adaptaciji prostorija, u kojima je donedavno bila smještena Zdravna poslovna. Radovi će se izvršiti u režiji trgovačkog poduzeća »Kornat«. U novoadaptiranim prostorijama smjestit će se stakle na i porculanska roba, te razni električni aparati za potrebe domaćinstva.

ZBOR BIRAČA U ZLARINU

U nedjelju je u Zlarinu održan zbor birača na kojem se raspravljalo o društvenom planu i budžetu, te o perspektivnom planu općine do 1961. godine. Birači Zlarina istakli su u diskusiji problem opskrbe vodom, zbog toga što je društvenim planom predviđen porast turizma. Osim toga birači su istakli problem saobraćaja sa Šibenikom, koji je dosad bio slab. Birači su jednoglasno zaključili da će učestvovati u svim akcijama na uređenju puteva, plaže, mjesta i t. d. Na zboru se raspravljalo i o izradi elaborata za dovod vode u mjesto podvodnim putem kao i o proširenju kapaciteta sadašnje mjesne cisterne.

Zbor birača u Zlarinu uspio je kao rijetko koji na ovom području, s obzirom na broj posjetilaca, i na donošenju mnogih prijedloga. (A. B.)

Predavanje o Skojevcima Knina

U okviru programa školskih odboja za proslavu 40-godišnjice KPJ i SKOJ-a, prije nekoliko dana, nekadašnji dak kninske gimnazije, sada pukovnik JNA Dušan Plenča, jedan od učesnika u osnivanju skojevske organizacije u Kninu, održao je školskoj omladini veoma interesantno predavanje o radu SKOJ-evaca Knina, i skojevskih organizacija na ovom području od njihovog formiranja do početka Narodnog ustanka. Predavanje je održano zajednički za učenike Osnovne škole i Škole učenika u privredi. (M)

Aktivnost „Napredne domaćice“ u Tijesnom

U zadnje vrijeme zapažena je naročita aktivnost društva »Napredna domaćica« u Tijesnom. Pod pokroviteljstvom ovog društva održana je proslava 8. marta »Dana žena«. Pored ostalog, žene su pripremile mali program i izvele šaljivu komediju »Dugme«. Osim toga u sklopu ovog društva radi zdravstveni tečaj, koji pohađaju omladinske rođene 1939. i 1949. godine kao i one, koje dosad nisu završile zdravstveni tečaj. (IF)

DOVRŠENA DVOSPRAATNA ZGRADA MOTOR KOTAČEM OBORIO ŽENU

U času kada je Jela Bjedov sa još nekoliko svojih mještanki išla glavnom cestom iz Kninskog polja prema Golubiću, naišao je iznenada motor kotač, kojim je upravljao Dušan Kukoli, konobar iz Knina i oborio je. Sve žene su se rasporedile po cesti, pa kada je naišao motor kotač, koji uopće nije davao nikakvih znakova sirenom, jer ih nije imao, zbulile su se i razbježale na obje strane. To je još više utjecalo da vozač izgubi prisebnost duha i udari u Jelu, koja se odmah srušila na zemlju teško povrijeđena. Prevrnuo se je i motor kotač, pa je i njegov vozač zadobio lakše tjelesne povrede. Povrijeđena žena hitno je prevezena u kninsku bolnicu, gdje joj je odmah pružena hitna liječnička pomoć.

PREGAZIO GA AUTOBUS

U ponedjeljak 30. III. oko 6.40 sati dogodila se saobraćajna nesreća, u kojoj je teško povrijeđen Ante Skelin pok. Mate, rođen 1907. godine u Drinovcima. Povrijeđen se u navedeno vrijeme sa mnogim putnicima nalazio na autobusnom stajalištu u Drnišu. Kada je prispio autobus Autotransportnog poduzeća Šibenik, koji redovito dolazi iz Oklaja najjednom je nastala gužva među putnicima radi hvatanja mjesta. Nesreća je bila u tome, što još autobus nije stao pa je u toj gužvi Mate Skelin oboren na zemlju i najjednom se našao pod autobusom, koji mu je stražnjim desnim točkom prešao preko desne noge. Povrijeđeni je odmah upućen u šibensku bolnicu radi pružanja pomoći i liječenja.

PRIZNANJE »DINARI«

Na nedavno održanoj godišnjoj skupštini Splitskog nogometnog podsaveza istaknuto je, kao aktualan problem, održavanje reda na igralištima i disciplini igrača. Cesto na terenu dolazi do incidenta, a što pokazuje znatan broj izrečenih kazni igračima i funkcionerima. Iz ove problematike, istaknuto je na skupštini Podsaveza, izdvaja se NK »Dinara« iz Knina. Njeni igrači svojim odličnim držanjem na terenu pokazali su kvalitete najdiscipliniranije momčadi. U čitavoj protekloj godini nijedan igrač kninske »Dinare« nije bio kažnjen, ni opomenut.

PRIREDBA MATURENATA KNINSKE GIMNAZIJE

Prošle subote maturanti gimnazije održali su oproštajnu priredbu, sa dvije predstave, posebno za svoje drugove, a posebno za učenike Osnovne škole.

Kroz program su izveli šaljivu jednočinku »Premija«, četiri narodna kola, a u nekoliko tačaka nastupili su solisti, uz muzičku pratnju dačkog orkestra. Priredba, koja je bila dobro pripremljena, trajala je sat i po. Priredba zaslužuje pažnju i radi toga, što su joj prisustvovali i putnici obližnjih škola.

Isti program maturanti gimnazije nedavno su dali u Strmcici, centru ciglarske industrije. (M)

TEŠKA NESREĆA U VISOKOM

U selu Visokom kraj Unešića dogodila se nesreća, u kojoj je teško stradao dječak Ivo Karalić Antin iz Visoke, star 14 godina. Njegov otac je posljednjih dana minirao jednu ledinu da bi na njoj posadio duhan. U tu svrhu morao je pojedino kamenje razarati miniranjem. U toku dana zapalio je nekoliko mina, a posljednje dvije trebale su biti ispaljene oko 18 sati. Njegov sin je htio da ih on zapali, što je i učinio. Međutim, ispalila je samo jedna mina, pa se je povratio da onu neispaljenu zapali po drugi put. Kada se slegnuo, mina je opalila i teško ga povrijedila. Odmah je prebačen u šibensku bolnicu, gdje mu je otkinuta šaka desne ruke, a ostatak će potpuno slijep i na desno oko, koje mu je izbijeno.

OTVORENA NOVA PRODAVAONICA CIPELA

U Šibeniku je otvorena nova prodavaonica cipela, koju je otvorilo poduzeće za izradu obuće »Petar Velebit« iz Beograda. Prodavaonica se nalazi u ulici 12. kolovoza 1941. i raspolaže sa svim vrstama elegantnih cipela, naročito ženskih.

Komunalna banka dala 23 milijuna zajma

Komunalna banka u Šibeniku dala je iz svojih vlastitih sredstava, koja je pokupila od stanovništva, zajam od 23 milijuna dinara za gradnju i dovršenje komunalnih i stambenih objekata na kotaru. Za dovršenje mljekare u Kninu banka je dala zajam u iznosu

od osam milijuna dinara. Vodice su dobile 3,5 milijuna dinara za zgradnju plaže i adaptaciju restorana, a vinarija 5,5 milijuna dinara za izgradnju kanalizacione mreže. Kino poduzeće Šibenik došlo je kredit od 6 milijuna dinara za dovršenje kino - dvorane na obali.

Sve te zajmove Komunalna banka dala je uz uvjet, da se ta sredstva povrate u roku od najviše 5 godina. S ovim je Komunalna banka izvršila vidnu ulogu u komunalnoj i stambenoj izgradnji objekata na području kotara Šibenik.

OSUĐEN ZBOG POKUŠAJA SILOVANJA

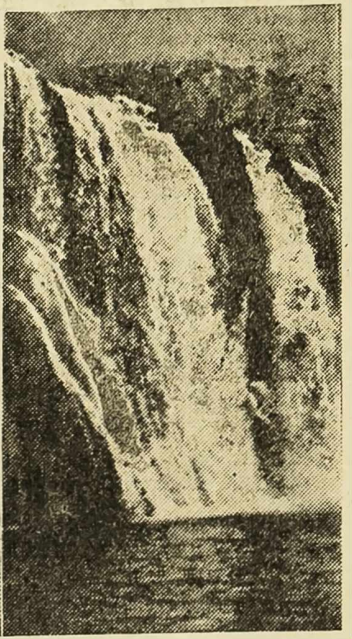
Okružni sud u Šibeniku osudio je ovih dana Nikolu Popratnjaka, iz Uzdolja, općina Knin, rođenog 1919. godine. On je dana 29. X. 1958. godine pokušao izvršiti silovanje nad C. D. iz Uzdolja. Oko 17.30 sati na mjestu zvanom »Rudine« on ju je iznenadno i najednom je zgrabio rukama otraga za vrat. Oborio ju je na zemlju. Razvila se među njima borba, u kojoj Nikola nije odustajao od svoje namjere. Najednom je čuo kako se u daljini približavaju neka zaprežna kola. Tako je on, ne uspijevši u svojoj namjeri, brzo pobjegao. Ipak je počinio krivično djelo pokušaja silovanja, kažnjivo po čl. 179. i 16 Krivičnog zakona, pa ga je sud proglasio krivim i osudio na bezuvjetnu kaznu zatvorom u trajanju od 6 mjeseci.

ADAPTACIJA RESTORANA »RIJEKA«

Da bi se povećao sadašnji kapacitet restorana »Rijeka«, kolektiv ovog ugostiteljskog poduzeća odlučio je u izvjesne adaptacije proširiti sadašnje prostorije, koje će biti uređene na savremen način. Nacrt projekta izradio je teh. arh. Tomislav Relja.

SAOBRAĆAJNA NEZGODA KOD TRTRA

Prije nekoliko dana dogodila se saobraćajna nezgoda u kojoj je autobus krcat putnicima, koji vozi redovnu autobusnu prugu Šibenik - Oklaj - Knin, najjednom sletio s ceste. To se dogodilo na okuci pod Trtrom. Upravo u času kada je autobus izlazio iz spomenute okuke najednom je nešto jako tresnulo i istog časa se autobus našao u kršu pokraj ceste. Tom prilikom porušio je zid koji se ondje nalazio. Ipak nitko od putnika nije ozlijeđen, već je samo prednji dio autobusa oštećen. Šteta se cijeni na oko 20.000 dinara. Autobusom je upravljao Mileta Špiro pok. Špire, star 33 godine, Organi Sekretarijata za unutrašnje poslove uvidom na licu mjesta utvrdili su, da je do nesreće došlo zbog pucanja prednjeg federaja pa je karoserija svojom težinom zakačila prednje točkove i na taj način autobus je naglo skrenuo u stranu. Da se to desilo na nekoj serpentinji ili neravnom terenu, posljedice bi bile teže.

FORMIRANJE STRELJAČKIH DRUŽINA

Veliki broj sela na skradinskoj općini uspio je formirati streljačke družine, jer je velik broj omladine zainteresiran za ovu granu sporta. Tako je u Rupama stvorena jedna takva družina koja broji 65 članova, a u susjednom selu Dubravcima postoji društvo sa 40 članova. Još veći broj omladine prijavio se u novoosnovanu streljačku družinu u Skradinu, dok se u selima Sonković još vrši upis u ovu organizaciju. (MP)

DOBAR ULOV SPUŽAVA

Nedavno su se vratila u Šibenik dva od četiri ribarska broda ribarskog kombinata »Kornat« koja su otprilike mjesec dana krenula na ulov spužava u vode južnog Jadrana. Za nepunih mjesec dana ova ekipa ulovila je oko 200 kilograma spužava odličnog kvaliteta. Nakon kraćeg zadržavanja, oba ova broda ponovo polaze na put gdje će u ulovu spužava ostati duže vrijeme.

OSNOVAN OKUD

U Skradinu je nedavno osnovano omladinsko kulturno-umjetničko društvo u čijem su sastavu folklorna, pjevačka i dramska sekcija. U ovo društvo učlanjen je veliki broj skradinske omladine, koja se sada priprema za priredbu u čast 40-godišnjice KPJ i SKOJ-a. (MP)

ŽENA I DOM

Sezona jaja

Tu je proljeće i sezona jaja. U kuhani, jaja nam mogu potpuno nadomjestiti meso ili ribu. Domaćice koje u smoočnici ima spremljena jaja ne treba da se boji iznenadnih gostiju pa ni pomanjkanja vremena, jer iako se mogu pripremiti na mnogo načina, brzo su gotva. Kako i što ćemo u takvim slučajevima prirediti?

JAJA UZ PIRE KRUMPIR. Zdjelu namažemo s maslacem ili margarinom, pa stavimo unutra pire krumpir. Nešto krumpira ostavimo i s njime kroz štrcaljku za ukrasivanje kolača učinimo rubove t. j. razdijelimo zdjelu na tri, četiri, pet trokuta, koliko ima osoba. U svaki taj trokut posipajmo malo ribanog sira i stavimo u toplu peć, da se rubovi zarumene. Onda izvučemo, u svaki odjel razbijemo po jedno jaje, opet posipamo ribanim sirom, na svako jaje stavimo pahuljicu maslaca i stavimo u pećnicu 2-3 minute, toliko da se bjelanjak stisne.

JAJA U PECIVU. Okruglo pecivo razrežemo po polovici. Svaku polovicu malo izdubimo, polijemo žlicom rastopljenog maslaca, složimo jednu do druge u tepsiji i stavimo nekoliko minuta u vruću pećnicu. Kad izvadimo u svaku polovicu razbimo po jedno jaje, opet

stavimo u pećnicu 2-3 minute te poslužimo još toplu.

JAJA PRŽENA SA SIROM. Jaja uz dodatak soli i papra tučemo pa onda ulijemo u tavu, u kojoj smo ugrijali ulje. Na jaja odmah stavimo na komade rezani dezertni sir i dok su još jaja odozgo mekana, smotamo ih kao palačinku i poslužimo.

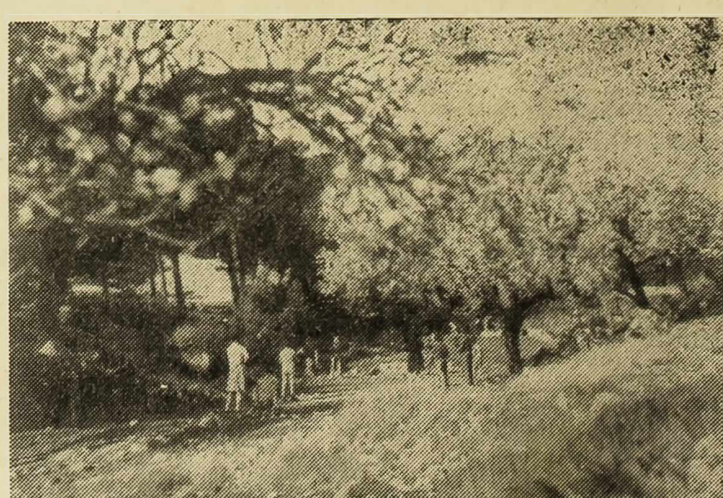
PREOBUČENA JAJA. Jaja skuhamo na tvrdo, oljuštimo i raspolovimo po dužini. Žutanjke izvadimo, prognječimo, dodamo malo maslaca, srdel - paste, malo usitnjenih kiselnih krastavaca i usitnjenog peršina. Sve to dobro izmješamo i s tom masom punimo polovice jaja i to toliko, da dbiju oblik cijelog jaja. Onda svako jaje uvaljamo u srednje gusto tijesto, (koje smo učinili od mljeka, brašna, malo maslaca i soli), zatim u stučeno jaje i mrvice od kruha, pa pržimo na vrućem ulju dok ne porumene. Ukrasimo ih kiticama peršina i poslužimo uz umak od slanijih srdela ili rajčica.

JAJA S KRUHOM. Prepržimo na margarinu ili ulju kruh, izrežan na kocke, pa kad je lijepo žut ulijmo istučena jaja i sve skupa miješamo kao kod prženih jaja.

POZNAJETE LI SVOJ KRAJ?

U 23 kolu našeg nagradnog natječaja, kao u rijetko kojem dosad, stigao je velik broj netočnih odgovora. Neki čitaoci odgovorili su, da nagradna fotografija predstavlja Roški slap na slapovima Krke, zgradu u Drnišu (Podvornica), dom, a ujedno školu u Sonkovićima i t. d. Međutim, točan odgovor glasi: Strmica.

Ante Lovrić, učenik I. razreda osnovne škole Dolac. Našu nagradu od 1000 dinara dobio je ILIJA VUJASINOVIĆ, Knin, Gojka Bjedova br. 7. U ovom broju objavljujemo fotografiju s nagradnim kuponom broj 24. Rok za dostavu kupona je ponedjeljak, 6. travnja na adresu: »Šibenski list« - Šibenik, Jelke Bučića 5.

Gdje je ovo snimljeno?

NAGRADNI KUPON 24

Odgovor

Ime

Adresa

»Šibenski list«

gradska kronika

Kinopredstave u selima

U čast 40 - godišnjice KPJ i SKOJ-a ekipa za prikazivanje filmova obišla je dosad velik broj sela šibenske općine. Mještanima su prikazani domaći umjetnički filmovi »Crni biseri« i »Vesna«. U nastavku svog rada ekipa će do subote prikazivati domaći umjetnički film o borbama na Sutjesci »Kroz granje nebo« u slijedećim selima: Zlatinu, Raslinu, Lovozcu i Prvić Luci. Zanimanje seljaka za filmove je veliko, tako da je dosad dvorana u svakom mjestu bila duplom puna.

Prvi turisti

Prošlog tjedna stigle su u Šibenik dvije oveće grupe turista. Na kružnom putovanju po Jadranu brodom »Dalmacija« doputovala je u Šibenik veća grupa gostiju iz Zapadne Njemačke u organizaciji njemačke putničke agencije »Mars« iz Berlina. Za vrijeme kratkotrajnog boravka gosti su razgledali kulturno - historijske znamenitosti grada, a zatim su prosljedili za Split. Iz Splita je autobusom stigla u Šibenik i grupa od 26 turista, uglavnom profesora i arheologa iz Graca, koji su u toku jednodnevnog boravka posjetili slatopove Krke, a zatim su se upoznale sa najvažnijim kulturno - historijskim spomenicima Šibenika.

ŠIBENIK KROZ TJEDAN

NARODNO KAZALIŠTE

Četvrtak, 2. IV. — O. Davičo: PESMA — predstava za Učiteljsku školu. Početak u 10.45 sati.

Nedjelja, 5. IV. — O. Davičo: PESMA — izvedba Narodnog kazališta Šibenik na II. tjednu Jadranskih kazališta u Zadru. Početak u 20 sati.

KINEMATOGRAFI

TESLA: premijera američkog cinemascope filma u boji — PRINC GLUMACA — (1. do 6. IV.)

Premijera talijanskog cinemascope filma u boji — CARSTVO SUNCA — (7. do 10. IV.)

SLOBODA: premijera američkog filma — SVADBENI RUČAK — (1. — 2. IV.)

Premijera meksikanskog filma — POBUNA VJEŠANIH — (3. do 7. IV.)

NARODNO SVEUČILIŠTE

»Put u svemir i mogućnosti čovjeka« (sa projekcijama). Predavač: ing. Vatroslav Grubišić, član Upravnog odbora Astronautičkog društva Hrvatske. Dvorana: Društveni dom. Početak u 19 sati.

DEŽURNE LJEKARNE

Do 4. IV. — II. narodna — Ulica Bratstva i jedinstva, Od 5. do 8. IV. — I. narodna — Ulica Božidara Petranovića.

Matični ured

ROBENI

Jadranko, sin Sime i Vlatke Bosna; Lenka, kći Stipe i Nade Maretić; Silvana, kći Andrije i Milice Petković; Jadranka, kći Anđelka i Mare Svirčić; Marija, kći Jose i Stane Peran; Nela, kći Ive i Josipe Klarin; Miroslava, kći Miroslava i Marije — Sofije Dominis; Marija, kći Ante i Ane Ilić; Zeljka, kći Bogdana i Marije Dabov; Ante, sin Jakova i Zeljke Dorbić; Vera, kći Zvonimira i Đurđije Jeličić; Silvana, kći Stipana i Blaženke Gulin; Jasminka, kći Gojka i Ane Matačić; Zeljko, sin Milana i Mileve Macura; Zlatko, sin Davorka i Dušanke Kovačev; Josip, sin Zdravke i Milena Stošić; Jelena, kći Ante i Ljiljane Montana.

VJENČANI

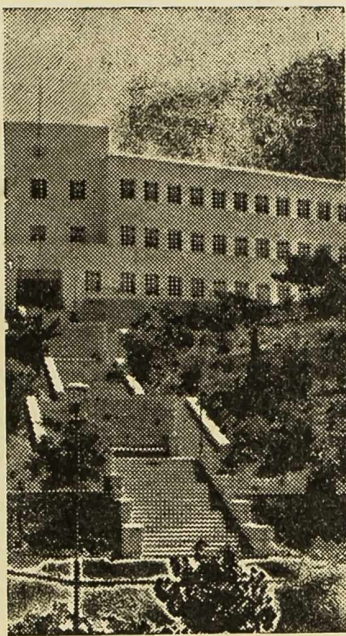
Paic Petar, željezničar i Copić Jela, domaćica; Dubravica Ivan, bravar i Verović Pera, radnica; Stalio Ivan, pravnik i Devčić Dobrila, službenik.

UMRLI

Plenča Marija rod. Dunkić, stara 78. god.

Prvog svibnja otvara se FAKULTET U ŠIBENIKU

Velik je broj učitelja, koji zbog pomanjkanja nastavnog kadra predaju u višim razredima osnovne škole ili u nižim razredima gimnazije, stručnim školama i t.d. Zbog toga je Viša pedagoška škola u Splitu na inicijativu Republičkog savjeta za prosvjetu prišla otvaranju škola za izvanredni studij. Za izvanredni studij Savjet za prosvjetu svrstaje predmete u deset grupa. Nastavu u pojedinoj grupi predmeta za izvanredni studij mogu organizirati više pedagoške škole, gimnazije, pedagoški centri ili čak fakultet. Prema potrebama i mogućnostima u Šibeniku postoje uvjeti za osnivanje triju grupa: hrvatski ili srpski jezik s osnovama nauke o društvu, matematika i fizika, te povijest i zemljopis.

U NEKOLIKO REDAKA

POJAČAT ĆE SE RASVJETA U PARKOVIMA

U posljednje vrijeme komunalna ustanova »Javna zelenila i grobljak« vrši na više mjesta u gradu radove oko njegovog uređenja. Tako se na raznim mjestima proširuje zeleni prostor, uređuju drveće, i sadji cvijeće. Uskoro će se započeti s radovima na postavljanju fluorescentne rasvjete u parku »Ivana Gorana Kovačića« (ispred zgrade Narodne banke), kao i na stepeništu ispred Gimnazije. Na tim će se mjestima postaviti rasvjetna tijela slična onima u dječjem parku na Baldekinu II. Uz te radove »Javna zelenila i grobljak« obavit će rasvjetne kandelabre, te veći broj klupa koje služe za dnevnu razonodu građana.

RADOVI NA POSTAVLJANJU NOVOG KOLOSJEKA

Zbog radova koji se vrše na postavljanju novog željezničkog kolosjeka na jednom dijelu pruge između Šibenika i Mandaline, za desetak dana bit će obustavljen saobraćaj. Postojeći željeznički kolosijek bit će spušten za nekoliko metara niže i to na dužini od 200 metara. Na taj način dobit će se manji uspon, a istovremeno oспособit će se postojeća cesta za Mandalinu.

ZAPOČINJU RADOVI NA GRADNJI JADRANSKE CESTE ZADAR-ŠIBENIK

Uskoro će započeti radovi na gradnji Jadranske turističke ceste na dionici Zadar - Šibenik. Kako se doznaje već od 1. svibnja ove godine uslijedit će prekid saobraćaja između Šibenika i Biograda n/m preko Martinske, time što će se saobraćaj sa Zadrom i Rijekom odvijati preko Benkovca. Jedino će biti i dalje otvoren saobraćaj samo do Vodica preko šibenskog kanala. Sadašnja splav »Tratica« preuzet će prijevoz kola i putnika preko Masliničkog kanala nedaleko Zadra.

POVRIJEDIO STARCA

Prije nekoliko dana došlo do neugodnog incidenta, u kojem je teško povrijeđen Sime Bura pok. Mije, star 75 godina. Upravo u času kada je Sime prolazio pokraj tržnice, naišao je na stranog mornara, Danca Aage-a Westergoorda, koji je bio totalno pijan. On je iz čista mira gurnuo i bacio na zemlju starca Buru, uslijed čega je udario glavom o pločnik. Nastalo je veliko krvarenje, pa je Bura morao biti prevezen hitno u bolnicu, gdje mu je pružena liječnička pomoć. Danac je od strane suca za prekršaje NO-a kotara Šibenik kažnjen novčanom kaznom od 6.000 dinara, time da plati povrednom starcu bolničke troškove i odštetu.

Studij u ostalim grupama predmeta trajat će tri mjeseca, jer to zahtijeva gradivo, koje polaznici moraju savladati.

Zamisao o izvanrednom studiju za učitelje je vrlo korisna i povalna. Učitelji, koji su preopterećeni radom nisu mogli odlaziti u Zagreb ili druga mjesta da u potpunosti svoje znanje, jer je to bilo skopčano i s financijskim problemima. Studij u Šibeniku omogućit će mnogim učiteljima da stiču potrebne kvalifikacije, i da s uspjehom obavljaju svoje poslove na položaju nastavnika u raznim školama. (z)

USPJELO PREDAVANJE

Ivo Brešan, student filozofije održao je, u srijedu u dvorani Društvenog doma predavanje pod naslovom: »Umjetnost kao istina života«. Ovom uspjehom predavanju prisustvovali su uglavnom učenici Učiteljske škole i građani. Ovakvim predavanjima trebalo bi u buduću prisustvovati i učenici ostalih škola.

Uređenje gradskih ulica

Komunalno poduzeće »Kamenar« (bivši »Put«) pristupit će radovima na uređenju nekih gradskih ulica. Pored radova, koji se već vrše na obali u neposrednoj blizini ribarnice, izvršit će se ispramčavanje ulice koja vodi od Doma narodnog zdravlja do groblja, zatim Puta 3. studenoga 1944., t. j. od istočnog dijela bolnice do mrtvačnice. Nadalje će se na važnijim prometnim raskršćima postaviti tkzv. saobraćajni otoci za prilazak pješaka. Takvi otoci bit će obilježeni između Poljane maršala Tita i parka »I. Gorana Kovačića« te ispred hotela »Krka« na putničkoj obali.

Potrebna su veća ulaganja u rekonstrukciju pogona

INDUSTRIJE »KRKA«

Većina domaćica kad ujutro pođu u »spizuc« najprije svrati u traživaonicu kruha da kupi »vrucic« kruh, pecivo i drugo. Ako traženi proizvod slučajno nije zadovoljio ukus domaćica, onda se digne velika galama na one, koji proizvode te osnovne artikule, na »Krku«, industriju za proizvodnju i promet prehrambenih artikala. Industrija »Krka« brine se o opskrbi grada sa 23 tisuće stanovnika, pecivom, tjesteninom i brašnom. Na članovima tog kolektivna leži ogroman zadatak. O njima ovisi pravilno snabdijevanje grada svim krušaricama.

U sastavu industrije »Krka« nalazi se: tvornica tjestenine, mlin i pekara. Tvornica tjestenine i mlin smješteni su u zgradi bivšeg šibenskog bogataša broj 1. Šare. Zgrada i strojevi stari su nekoliko decenija, a da na njima nije izvršena veća adaptacija, odnosno reparatura.

U kojem se nalazila tvornica tjestenine bilo je zabrinjavajuće. Trebalo je poduzeti neke mjere ili zatvoriti postojeće pogone. Takvo stanje nije bilo samo u Šibeniku. Zbog toga je Udruženje prehrambene djelatnosti poduzelo konkretne mjere sa investicionom bankom. Investiciona banka je stupila u vezu s talijanskim firmama za isporuku strojeva. Postignut je sporazum za isporuku strojeva u vrijednosti od 220 milijuna lira sa sve tvornice tjestenine u Jugoslaviji. Industrija »Krka« dobila je, preko Udruženja prehrambene djelatnosti, kredit od Investicione banke u vrijednosti od 18 milijuna dinara. S tim sredstvima na-

bavljeni su strojevi za dugu i kratku tjesteninu i za sušenje brašna. Nabavljeni strojevi poslužit će za obnovu postojećih kapaciteta, a ne za povećanje proizvodnje. Rekonstrukciju tvornice tjestenine prići će se najkasnije početkom iduće godine. Tehničko-ekonomski biro iz Zagreba pomoći će pri izradi elaborata. Ovom rekonstrukcijom povećat će se nešto sadašnji kapacitet proizvodnje, koji iznosi oko šest i po tona dnevno.

Mlin industrije »Krka« također je zahtijevao rekonstrukciju koja je i izvršena prošle godine. Tada su postavljene dvije nove valjčane stolice, upojno cjedilo, nova griz mašina, preuređeni su svi cjedilovi mlina i t. d. Za tu rekonstrukciju utrošeno je 10 milijuna dinara. Kao rezultat svega toga je povećanje kapaciteta od 24 na 30 tona za 24 sata rada. Osim toga postignuta je i kvalitetnija proizvodnja, a omogućeno je i bolje iskorištavanje materijala. Mlin je sada u stanju da iz žitarice vadi i do 30 posto bijelog brašna. Sve to utjecalo je na bolju ekonomičnost i na potpuno odvajanje bijelih brašna od mekinja. Zbog toga se postigla ušteda od oko 20 milijuna dinara godišnje.

Osim ove rekonstrukcije potrebno je čim prije izraditi veće komore za tipizaciju brašna, te komore za vlaženje i pranje pšenice. Kad se ovo izgradi, za što zasad nema financijskih sredstava, industrija »Krka« riješit će veliki problem, što će utjecati na znatno povećanje proizvodnje i postizanje još većih uspjeha.

Pekarnica industrije »Krka« proizvodnjom kruha i peciva zadovoljava sve potrebe građana. Ako ima pritužbi sa strane građana, onda se one odnose na »vrucic« kruh. Naime, pekara ne može dati potrebne količine kruha u vremenu od 7 do 10 sati kad gotovo svi građani kupuju kruh.

Peći i strojevi s kojima raspolaže pekarnica Industrije »Krka« nalaze se u dotrajalom stanju, pa bi trebalo što prije poduzeti mjere za rekonstrukciju, odnosno nabavu novih peći i strojeva. Pomišlja se na izgradnju jedne veće pekarnice na periferiji grada. Za izgradnju te pekarnice trebalo bi oko 300 milijuna dinara. Dnevni kapacitet te pekarnice mogao bi podmiriti

PISMO SA KLUPA NA RIVI

Druže uredniče!

Čuli smo da su biraci na raznim mistin u grada lipu serenadu zapivali teatru.

Da je počelo vako:

... i tako, drugovi, sramota je za kulturni izgled grada, da niki od novi kuća još nisu priključene na grasku kanalizaciju. Tribalo bi to učiniti u ime kulture!

Na tomen istomen mistu, oli na drugomen, gudilo se i vako:

... i to bi doprinilo kulturnijem živjenju u gradu, kada bi se poslin svega i naša ulica popravila... Ne triba nego dvi tri kante one smise da se polije — i nema više blata!

Visoko su zapivali i oni šta jin dica idu u skulu:

... tribalo bi nagraditi još koju. Moje dite ide oklen doklen... daleko... puno perikule...

... a pitura! Učionice se ne pituraju, to je protivno higijeni i, drugovi, nije kulturno...

Drugin ričiman, jerbo je bilo jošte toga, ka da je sva kultura krenila kosti Šibeniku i otišla iz grada glavon bez obzira.

Situacija tragična i dramatična.

Svi da su bili na putu da se osvidoču, da je zaradi kanalizacije, ulica, skula, knjižnice (more bit da se i nje ko sitija) i drugi slični ustanova kultura u gradu u perikuli i da je triba spašavati.

— A ščimen? — nametnilo se pitanje.

Nu, na oto da njanke nije tribalo odgovarati, jerbo da je svak zna, da se radi od šoldiman. A šoldi da nikada nema onliko kolko potreba, pa da je zato i bila razložita ona s kojon da se na sve to odgovaralo:

— Drugovi, vi razumite da su srestva ograničena, znate da se tliko neme, učinice se kolko se more i t. d.

Onda najedanput da se čula rič, ka da je sama kultura u perikuli nadanila ona usta šta su je nako potijio izgovorila:

— Teatar!

Drugin ričiman, kako se to razaznalo iz diskusije koja se poslin povel, da bi tribalo kaban, koji se u budžetu skrpija za teatar, raskrojiti i s otin krpati livo desno...

Za pravo reći, da niko nije iša za otin da se teatru uzme sve. Niki da su bili da se uzme za jednu stvar jedan mijun, drugi za drugu jedan oli dva i tako redon, da kada bi sve to zbrojija, da od teatra ne bi ostalo ni imena ni simena, a niki mislu da bi jošte falilo i da bi tribalo po budžetu tražiti druge — kabane...

Razgovarajući se od ovomen, jedan od naši koji se nije moga strpiti da čuje kako je sve to svršilo, upita:

— Ali je li se ko sitija da je i teatar kulturna ustanova?

— Naravski da se sitilo i toga i tako u zadnji tren spasilio obraz grada... Moglo je još ispasti, da zaradi kulture i napritka rušimo ono šta imamo i šta smo postigli u ototj grani...

Druže uredniče, spaspivši se od slave da budemo grobari teatru u ime kulturni potreba grada (za ovi put!) lipo te pozdravjamo uz stisak ruke

Mi sa klupa na rivi

Brodovi u luci

Iz luke je isplovio brod »Lošin« sa 200 tona feromangana i 4695 tona olova za USA. Engleski brod »Charles Dickens« isplovio je iz luke nakon iskrcanja 9000 tona umjetnog gnojiva iz Belgije. Također je isplovio brod »Zlatibor«, koji je iskrcavao 2000 tona mangonove rudače iz Indije.

U luci se nalazi brod »Slavonija«, koji iskrcava 9500 tona pšenice iz SAD. Brod »Bohnes« (Švedska) krca 200 kubika drva za švedske luke. Sovjetski brod »Ivan Polzunov« iskrcava 5000 tona umjetnog gnojiva iz Zapadne Njemačke, a rumunjski brod »Dimitrov« također iskrcava 8800 tona umjetnog gnojiva iz Zapadne Njemačke.

MALI OGLASNIK

POVJERENIK I »ZORE« IZ ZAGREBA MOLI PODUZEĆE KOD KOJEG JE OSTAVIO BLOK OD NARUĐBI DA GA PREDU U PRAVI LISTA.

»ŠIBENSKI LIST«

organ Socijalističkog saveza radnog naroda kotara Šibenik Uređuje redakcijski kolegij

Direktor: Marko Jurković

Glavni i odgovorni urednik: NIKOLA BEGO

Uredništvo: Šibenik — Ulica Jelke Bučić 5 — Tel. br. 5-62

Tekući račun: Komunalna banka Šibenik broj 435-70-1-7

Rukopisi se ne vraćaju

Pretplata za tri mjeseca 150, za pola godine 260, a jednu godinu 520 Din.

Tisak: »ŠTAMPA« - Šibenik

SPORT

Druga Savezna nogometna liga (zapadna grupa)

Treći remi u Zagrebu

„TREŠNJEVKA“ (Zagreb) - „ŠIBENIK“ 2:2 (0:1)

Stadion »Dinara« u Maksimiru Teren klizav i težak za igru. Gledalaca oko 3000. Sudac: Kovač iz Sombora. Strijelci: Škugor u 24 i Tedling u 61. za »Šibenik«, a Lojen u 58. i Špirk u 65. za »Trešnjevku«.

»ŠIBENIK«: Miloševski (Aras), Jelenković, Tambača, Luštica, Mikulandra, Živković, Marenci (Uru kalo), Orošnjak, Škugor, Stošić, Tedling.

»TREŠNJEVKA«: Vranješ, Serić (Delić I.), Delić II., Petrić, Ladović, Francić, Špirk, Zignić, Lojen, Orsag, Jovanović.

Sat na semaforu pokazivao je već petnaesti minut igre, a na terenu se ništa značajno nije dogodilo, što bi trebalo zabilježiti. Jedino se može reći da se osjećala prilična nervoza kod obje momčadi. Opasnije situacije pred golom »Šibenika« nije bilo tokom čitavog prvog poluvremena. Jedini u-

darac uputio je Orsag, a jedina šansa stvorila se u posljednjim minutu, kad je u igri umjesto Marencija ulazio Urukalo. Igrači »Šibenika« bili su mnogo ofanzivniji. U 17. minuti Tedling je vrlo lijepo posluzio Orošnjaka i vratar je istrčao, ali je lopta otišla kraj stative. Napadi gostiju bili su još energičniji i opasniji. U jednoj gužvi koja se stvorila pred vratima domaćih, lopta se našla pored Tedlinga, ali ni on nije imao sreće. Ovaj igrač bio je od samog početka nosilac svih akcija navalnog reda. U 24. minuti Tedling se odlično probio po sredini igrališta i loptu nabacio slobodnom Škugoru, a ovaj je preciznim udarcem doveo »Šibenik« u vodstvo. Do kraja poluvremena Orošnjak je upropastio još jednu lijepo dodanu loptu od Tedlinga.

Drugo poluvrijeme domaći su započeli veoma borbeno. Igra »Trešnjevke« bila je na momente i gruba, što je sudac tolerirao. Izjednačenje je postignuto u 58. minuti. Slobodni udarac izveo je sa 16 metara Lojen i lopta se pored iznenadnog Miloševskog našla u mreži. Izgledalo je da su sve nade izgubljene. Međutim, samo tri minute kasnije Tedling je ponovo svoju momčad doveo u vodstvo. Prvo je visoku loptu na desetak metara od gola, prešao Delića i pokraj Vranješa pogodio mrežu — 2:1. Period golova time još nije bio završen. Već u 65. minuti »Trešnjevka« ponovo izjednačuje. Miloševski je nesigurno boksovao loptu, te je došlo do gužve pokraj same gol linije, a odmah zatim lopta je bila u mreži. To razdoblje i nekoliko minuta kasnije bili su najdinamičniji dio igre. Čak je i Škugor neumorno trčao, te je u jednoj solo akciji, prešavši tri obrambena igrača, s loptom otišao u gol-aut. Malo zatim Trešnjevčani su izveli opasni protunapad. Miloševski je pokazao veliku nesigurnost, te ga je zamijenio Aras, koji do kraja uopće nije imao posla. Deset minuta prije kraja Orošnjak je propustio još jednu Tedlingovu loptu. U zadnjim minutama »Šibenik« je bio očito pre-

moćan, i u času kad je sudac svirao kraj zgoditak je »vismo« u zraku.

Igra je bila veoma interesantna. Uz dobru igru cijele momčadi treba istaknuti i odličnu igru Tedlinga, preko kojeg su išle gotovo sve akcije »Šibenika«. Debut Mikulandre u ekipi je također predstavljao iznenađenje. Solidnu igru pružio je i Luštica, kao i uvijek bio je dobar graditelj igre.

Sudac Kovač iz Sombora bio je vrlo slab. (ZŠ)

REZULTATI XIV. KOLA

Trešnjevka — Šibenik 2:2, Zagreb — Sloboda 2:1, Proleter — Elektrostroj 4:1, Split — Lokomotiva 0:1, Borac — Borovo 0:1.

TABLICA

Sloboda	13	8	2	3	26:10	18
Lokomotiva	12	7	2	3	25:15	16
Split	13	7	2	4	29:21	16
Borac	13	5	3	5	17:15	13
Zagreb	12	6	1	5	20:19	13
Trešnjevka	13	5	3	5	17:18	13
Šibenik	13	4	5	4	18:21	13
Elektrostroj	13	3	6	4	16:23	12
Proleter	13	3	4	6	24:29	10
Ordred	12	3	3	6	12:18	9
Borovo	13	3	1	9	19:32	7

PAROVI XV. KOLA

Šibenik — Proleter (0-2), Borovo — Trešnjevka 0:2, Sloboda — Ordred 1:0, Lokomotiva — Borac (0:1) i Elektrostroj — Zagreb (1:2). Slobodan je »Split«.

Tehnički odgoj u školama

Iz referata, koji je podnio Zdravko Batinica, sekretar Kotarskog odbora Narodne tehnike na godišnjoj konferenciji vidi se, da tehnički odgoj obuhvaća sve širi krug ljudi u gradu i selu, a prvenstveno u školama. I pored finansijskih i materijalnih teškoća uspjeh nije izostao. Naročito dobar uspjeh imali su članovi

Narodne tehnike u akciji »Mjesec tehnike u školama«, u kojoj su učestvovala 44 škole sa 15.000 učenika.

Svetozar Triva iznio je u svom izlaganju teškoće i uspjehe na podizanju tehničke kulture kod najmlađih, i naglasio, da moramo raditi na osposobljavanju kadra za tehnički odgoj u školama i na otvaranju radionica u školama, koje će služiti učenicima u njihovom praktičnom radu.

Slavko Božajić iznio je jednu poražavajuću činjenicu. Naime, ni u jednoj većoj tvornici ili poduzeću ne postoji društvo Narodne tehnike preko kojeg bi radnici proširivali svoje tehničko znanje.

Zdenko Jelčić, sekretar glavnog odbora Narodne tehnike za Hrvatsku naglasio je da rezultati postignuti u prošloj godini zadovoljavaju, samo se ne možemo složiti s činjenicom da ne postoji i jedan općinski odbor Narodne tehnike. On je dalje rekao, da bi trebalo otvoriti jedan tehnički servis na području kotara, koji bi pojačao interes za rad Narodne tehnike.

I ostali diskutanti istakli su značenje Narodne tehnike, i podvukli da bi na tom polju trebalo poduzeti svestranu akciju za omasovljenje organizacija Narodne tehnike. (Z. B.)

UKRATKO

ILJADICA KAŽNJEN SA TRI MJESECA NEIGRANJA

Uprava nogometnog kluba »Šibenik« kaznila je srednjeg pomagača Iljadicu sa tri mjeseca neigranja, zbog fizičkog napada na igrača »Borca« Kasumovića.

ŠANGULIN U ŠIBENIKU

Prošle srijede vratio se s odluzenja vojnog roka Ivica Šangulin. Šangulin će predstavljati veliko pojačanje za ekipu »Šibenika«, koja se poslije slabog starta u prvim utakmicama proljetnog dijela prvenstva mora boriti za sredinu tablice. (K)

BIVŠI JUNIOR BEOGRADSKOG »PARTIZANA« Živojin Marković potpisao je ovih dana trogodišnji ugovor za NK »Šibenik«. Prema onome što je pokazao na prvim treninzima, Marković će unijeti izvjesno osvježenje u navali »Šibenika«. Pravo nastupa ima odmah.

ŠANGULIN I CVITANOVIC ne će za izvjesno vrijeme moći nastupati za svoju ekipu zbog bolesti koju su nedavno preboljeli. Obojica su već započeli laganim treningom.

»DOŠK« — »OMLADINAC« 4:2

Igralište »Zadra«. Prvenstvena nogometna utakmica SNP-a. Gledalaca oko 500. Sudac V, Zamno-

vić (Zadar). Golove za DOŠK postigli su: Nakić 3 i Vukašin, a za Omladinac: Živković i Dereta I. (autogol).

DOŠK: Drezga (Grabić), Botužin Dereta II., Lapić, Dereta I., Živković, Kravar, Ožegović, Nakić Vukašin, Brakus.

OMLADINAC: Sušić, Sorić, Dukić, Kotlar, Mazija, R. Petani, J. Petani, Dadić, Živković, B. Petani, Pentalon.

Već u prvoj minuti ove lijepe utakmice, Brakus je snažno tukao u gredu protivničkog gola, a uskoro mu se u tome u dva navrata pridružio i Nakić. I dok je DOŠK nadmoćan, domaći tim preko Živkovića postiže prvi gol.

Taj gol nije demoralizirao goste i oni uskoro preko Nakića izjednačuju, a par minuta iza toga Vukašin dovodi DOŠK u vodstvo. Deset minuta prije odlaska na odmor Nakić je povisio rezultat na 3:1 u korist DOŠK-a. U zadnjoj minuti prvog poluvremena Dereta I. zatresao je vlastitu mrežu. S rezultatom 3:2 za DOŠK otišlo se na odmor. U petoj minuti drugog dijela igre Nakić postavlja konačan rezultat utakmice na 4:2 za DOŠK. Time je domaći tim razbijen, a kada je sudac zbog namjernog udaranja protivničkog igrača, kad ovaj nije bio u posjedu lopte, isključio Dukića. Omladinac se potpuno izgubio. U jednoj smjeloj intervenciji po zemlji vratar DOŠK-a Drezga bio je ozlijeđen, te ga je zamijenio Grabić.

U razigranoj momčadi DOŠK-a istakli su se: Nakić, Živković i Dereta II., a kod Omladinca nešto bolju igru pružio je Živković. Sudac V, Zaninović iz Zadra vodi je dobro utakmicu. (c)

»SOŠK« — RADNIČKI 1:1

Igralište SOŠK-a. Prvenstvena nogometna utakmica SNP-a SOŠK — »Radnički« 1:1. Gledalaca oko 300. Sudac Bukić (Šibenik). Gol za SOŠK postigao je Škender u 35. minuti, a Čala u 27. minuti za »Radnički«.

Utakmica je bila slaba i nezanimljiva, a na momente i gruba. Od mnogobrojnih šansi u prvom poluvremenu iskorištene su samo dvije. Rezultat prvog dijela igre odgovara snagama na terenu. Igra je bila ravnopravna, a igralo se većinom na sredini igrališta. U 40. minuti »Radnički« je imao najidealniju šansu da dođe u vodstvo. Međutim, udarac sa 11 metara nije bio iskorišten.

»Radnički« je u II. poluvremenu dominirao terenom. I pored toga rezultat se nije izmjenio zahvaljujući dobroj obrani domaćih. Utakmicu je slabo vodio sudac Bukić iz Šibenika. (JM)

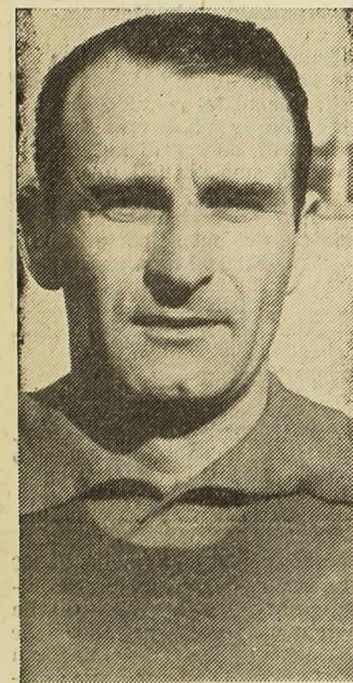
U 8. kolu postignuti su ovi rezultati:

Dinara — Velebit 4:0, Omladinac — DOŠK 2:4, SOŠK — Radnički 1:1.

TABLICA

Dinara	8	4	3	1	12:6	11
DOŠK	8	5	1	2	22:12	11
Radnički	8	4	2	2	22:11	10
Velebit	7	3	1	3	16:20	7
SOŠK	8	1	2	5	7:21	4
Omladinac	7	1	1	5	9:18	3

U IX. kolu sastaju se: Velebit — Radnički, Omladinac — SOŠK i DOŠK — Dinara.

DA NIJE PONESTALO SNAGE — Slavko Luštica

Godišnja skupština Auto-moto društva Šibenik

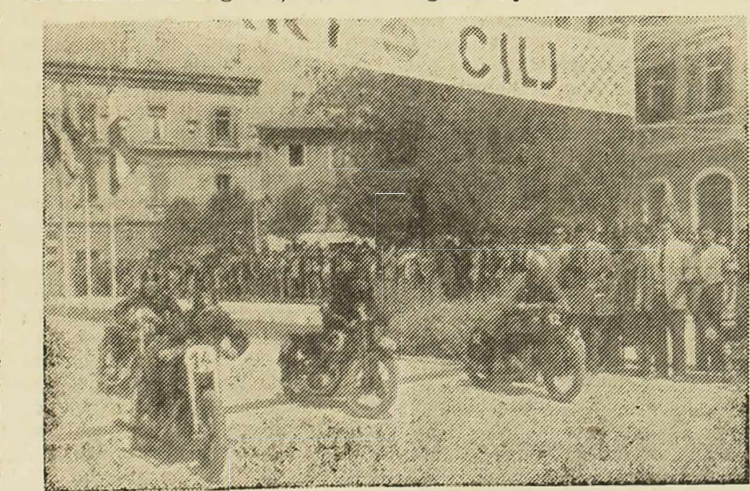
Veća materijalna pomoć

Iako za auto-moto sport u našem gradu vlada velik interes, ipak to šibensko društvo nije u stanju da jače razvije svoju aktivnost zbog pomanjkanja finansijskih sredstava. Na godišnjoj skupštini auto-moto društva odlučeno je da se izradi elaborat o radu i potrebama društva s kojim će biti upoznat Socijalistički savez. Očekuje se da će društvo u ovoj godini dobiti veću materijalnu pomoć od strane odgovornih faktora što će pridonijeti da njegov rad dođe do većeg izražaja.

Auto-moto društvo pokazalo je u prošloj godini zapaženu aktivnost u obučavanju vezačkog kadra za potrebe JNA. Tako je u toj godini osposobljen 51 vozač kategorije »B«. Društvo dosad nije bilo u stanju da češće šalje na natjecanja svoje kvalitetne vozače Šarića i Roguljica i to zbog pomanjkanja najnužnijih finansijskih sredstava i odgovarajućih mašina. Skupština je zaključila da se u ovoj godini nabave dva motocikla za praktičnu nastavu kursista i natjecanja.

Na skupštini je usvojen i bogat sportski kalendar društva za ovu godinu. U čast 40-godišnjice KPJ i SKOJ-a organizirat će se ocjen-

ska terenska vožnja i nekoliko društvenih utrka, dok će se u čast Dana Republike održati društvena terenska vožnja. Pored brojnih izleta manifestacionog karaktera, društvo će sudjelovati na utrkama u Zagrebu, Vinkov-

Sa mototrkama u Šibeniku

ŠAH: Takmičenje za cup maršala Tita

III. kolo: Šibenik I. — Škola za učenike u Privredi II. 4:0, Šibenik II. — »Šipad« 4:0, Ratni vojni invalidi I. — III. osnovna I. 3,5:0,5, »Gimnazijalac« I. — DIT II. 4:0, DIT I. — III. osnovna II. 3,5:0,5, Dom JNA VI. — Učiteljska škola 2:2 (plasirao se Dom JNA).

IV. kolo: Šibenik I. — Ratni vojni invalidi I. 3,5:0,5, Dom JNA VI. — DIT I. 4:0, U susretu II. e-

kipe Šibenika i omladinaca šahovskog društva, koji nastupaju pod imenom sportskog društva svoje škole »Gimnazijalac« vodila se ogorčena borba. Postignuti su ovi rezultati: Batarello — Zorić 1:0, Žepina — Šantić 0:1, Anić — Cvek 1:0 i Erak — Roković 0:1. Iako je rezultat susreta neodlučan za daljnje takmičenje kvalificirao se »Gimnazijalac«, zbog pobjede na I. ploči. (Z)

U nedjelju: Proleter-Šibenik

Osigurajte udoban godišnji odmor ulaganjem na štednu knjižicu kod Komunalne banke Šibenik i njezinih filijala u Kninu i Drnišu.

VIŠA PEDAGOŠKA ŠKOLA U SPLITU

Raspisuje NATJEČAJ

za upis u izvanredni studij za slijedeću grupu predmeta Hrvatski ili srpski jezik - Osnovi nauke o društvu u Šibeniku

Redovna nastava (pripremni seminari) u prvoj godini studija trajat će mjesec i po dana. Nastava počinje 1. maja 1959. godine. U ovaj studij bit će upisano 20 do 30 studenata. Pravo upisa imaju samo službenici prosvjetnih ustanova u zvanju učitelja, stručnog učitelja i učitelja praktične nastave, koji imaju položen stručni ispit. Izvanredni studij traje tri godine. Rok natječaja je zaključno do 15. aprila 1959. god. Prijave za natječaj prima i sve obavijesti o studiju daje Viša pedagoška škola u Splitu — Ulica Nikole Tesle 10/III.

JUGOPETROL — ZAGREB

STOVARIŠTE ŠIBENIK

traži

SLUŽBENIKA ZA VODENJE BLAGAJNIČKIH POSLOVANJA

Školska kvalifikacija: mala matura. Plaća po tarifnom proračunu. Nastup službe odmah. U obzir dolaze prvenstveno muškarci. Molbe slati na JUGOPETROL — Šibenik.

Obavijest

Ovim se daje do znanja svima onima koji su nabavili srečke za novogodišnju lutriju »Partizana« Knin, da do izvlačenja ne će doći jer je prodan vrlo mali broj srečka (svega 9 posto). Novac se može predignuti na onim mjestima gdje su srečke kupljene i to najkasnije do 30. aprila 1959. godine. Poslije ovog roka srečke se ne će zamjenjivati.

DTO »PARTIZAN« — KNIN

KUPUJTE SREČKE

VELIKE PRVO-MAJSKE LUTRIJE!